

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο Σχέδιο Νόμου
«Ρυθμίσεις για την ανώτατη εκπαίδευση, την έρευνα και άλλες διατάξεις»

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

A. Επί της αρχής του σχεδίου νόμου.

Η παιδεία είναι κινητήρια δύναμη για την πολιτισμική ανάπτυξη, αφού η επένδυση σε ανθρώπινο κεφάλαιο αποδεδειγμένα παράγει σημαντικά πολιτιστικά και οικονομικά οφέλη. Αδιαμφισβήτητη είναι επίσης η συμβολή ενός ορθολογικά δομημένου και ποιοτικού εκπαιδευτικού συστήματος στην εμπέδωση της δημοκρατίας, της κοινωνικής ισότητας, της αλληλεγγύης, στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και την κοινωνική ευημερία.

Στη δύσκολη οικονομικά περίοδο που διανύει η χώρα, είναι επιτακτική η ανάγκη να διασφαλίζεται με κάθε τρόπο η εκπλήρωση της ακαδημαϊκής αποστολής των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), αλλά και η απρόσκοπτη πρόσβαση στην εκπαίδευση σε όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από τις οικονομικές τους δυνατότητες.

Το παρόν σχέδιο νόμου συντάχθηκε με όραμα ένα πρότυπο ανώτατης εκπαίδευσης που υπερβαίνει τις χρόνιες δυσλειτουργίες που έχουν εντοπισθεί, καθώς και τα οξέα προβλήματα που προέκυψαν λόγω της οικονομικής κρίσης τα τελευταία επτά χρόνια. Στο μέτρο των υλικών δυνατοτήτων που διαθέτει η χώρα, το σχέδιο αυτό ανταποκρίνεται επαρκώς στις ανάγκες και τις προσδοκίες της κοινωνίας για μόρφωση, παραγωγή και διάχυση της νέας γνώσης και ποιοτική έρευνα με ανθρωπιστικό έρεισμα.

Από τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα τα Α.Ε.Ι είναι οι πολλές ταχύτητες ανάπτυξής τους, γεγονός που δημιουργεί προβλήματα ως προς την εφαρμογή ενιαίων πολιτικών στον χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης και αναπαράγει τις περιφερειακές ανισότητες. Το πρόβλημα αυτό είναι ιδιαιτέρως εμφανές στο πλαίσιο λειτουργίας του δεύτερου κύκλου σπουδών, όπου τίθεται πλέον σε αμφιβολία η αρχή της γενικής ελευθερίας προσβάσεως στην παιδεία.

Επίσης τίθεται επιτακτικά η αντιμετώπιση των δυσλειτουργιών καθιερωμένων ιεραρχιών και ομάδων συμφερόντων εντός των ΑΕΙ. Υπό τις συνθήκες που

επικρατούν σήμερα, τα Α.Ε.Ι. αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο διαστρέβλωσης του δημόσιου χαρακτήρα τους, για αυτό και έχει δεσπόζουσα σημασία η διεύρυνση της διαφάνειας και των συναινετικών θεσμών στη διοίκησή τους.

Παράλληλα, στον εθνικό και κοινωνικό διάλογο που διεξήχθη τα έτη 2015 και 2016 για την παιδεία, ένα από τα κύρια συμπεράσματα ήταν η ανάγκη προώθησης του ενιαίου χώρου ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας. Η προώθηση αυτής της ενοποίησης αναμένεται να συμβάλλει, μεταξύ άλλων και στην επίλυση ζητημάτων που σχετίζονται με τη γεωγραφική απομόνωση επιμέρους μονάδων, σε συνδυασμό με τον κατακερματισμό ή τις εκτεταμένες αλληλεπικαλύψεις των ακαδημαϊκών και ερευνητικών δραστηριοτήτων, τη σχετικά περιορισμένη αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και τα ελλείμματα προσωπικού των Α.Ε.Ι. και των Ερευνητικών Κέντρων (Ε.Κ.).

Ο διάλογος των ετών 2015 και 2016 επισήμανε ότι οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις είναι από τα σημαντικότερα και βαθύτερα πολιτικά διακυβεύματα και δεν μπορούμε να τις διαχειριστούμε ως ένα τεχνοκρατικό και πολιτικά ουδέτερο ζήτημα.

Με αυτά τα δεδομένα, το νομοσχέδιο συνιστά μια ολοκληρωμένη θεσμική παρέμβαση στην οργάνωση των Α.Ε.Ι., λαμβάνοντας υπόψη και τις επεξεργασίες του εθνικού και κοινωνικού διαλόγου για την παιδεία και των διαβουλεύσεων στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής. Το νομοσχέδιο κεφαλαιοποιεί προηγούμενες νομοθετικές επεξεργασίες και ενσωματώνει τα αιτήματα ενός μεγάλου μέρους της ακαδημαϊκής κοινότητας, αξιοποιώντας τον ευρύ, γόνιμο και πρωτότυπο διάλογο που αναπτύχθηκε. Επιχειρείται να θεσμοθετηθούν οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων προβλημάτων στοχεύοντας ιδίως στο δημοκρατικό, αποτελεσματικό και ανοιχτό ως προς την κοινωνία τρόπο διοίκησης των Α.Ε.Ι., στη ρύθμιση λειτουργικών ζητημάτων, στην ενίσχυση της αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι., στη στενότερη σύνδεση εκπαίδευσης και έρευνας ενισχύοντας τη συνέργεια Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. για την ανάπτυξη του ενιαίου χώρου ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας σε επίπεδο Περιφέρειας, στον εξορθολογισμό της λειτουργίας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και των διδακτορικών σπουδών, στη διαφάνεια στη διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ., στη διασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης σε αυτά και στην ενίσχυση της κριτικής αποτίμησης των προγραμμάτων σπουδών, με στόχο τη διαρκή αναβάθμισή τους.

Τα παραπάνω μπορούν να συνοψισθούν στους εξής βασικούς άξονες:

α) την εισαγωγή καινοτόμων διαδικασιών που στοχεύουν στην ακαδημαϊκή αναβάθμιση και την ανάδειξη του στρατηγικού ρόλου των Α.Ε.Ι.,

β) ρυθμίσεις για την ενίσχυση της αντιπροσωπευτικότητας των οργάνων διοίκησης και την εμπέδωση της δημοκρατίας και του πλουραλισμού στα Α.Ε.Ι. και

γ) μέτρα που προάγουν τη διοικητική ευελιξία και την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων των Α.Ε.Ι.

Στον πρώτο άξονα εντάσσονται η δημιουργία του θεσμού των περιφερειακών Ακαδημαϊκών Συμβουλίων Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας (Α.Σ.Α.Ε.Ε). Τα Α.Σ.Α.Ε.Ε. αποτελούν ένα όργανο ευρύτερο των Συμβουλίων Ιδρύματος των ΑΕΙ που δεν κατάφεραν να επιτελέσουν το σκοπό για τον οποίο συστάθηκαν, με περισσότερα εχέγγυα ανεξαρτησίας, και πρόσθετη αρμοδιότητα την προαγωγή της ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας σε συνάρτηση με την ερευνητική και αναπτυξιακή πολιτική του κάθε ιδρύματος και της κάθε Περιφέρειας. Τα Α.Σ.Α.Ε.Ε. θέτουν τα ζητήματα διασφάλισης της κοινωνικής λογοδοσίας και συγκρότησης οικονομιών κλίμακας του ερευνητικού και διδακτικού έργου των Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. σε περιφερειακό επίπεδο, σε μία προοπτική που συνάδει με το ευρωπαϊκό ακαδημαϊκό κεκτημένο. Παράλληλα, χωρίς να επιβάλλουν αναπτυξιακές στρατηγικές σε κάθε ίδρυμα, ενισχύουν την από κοινού και κατόπιν συναίνεσης χάραξη στρατηγικών ανάπτυξης, όχι στα στενά πλαίσια ενός και μόνον ιδρύματος, αλλά συνολικά για όλα τα ιδρύματα της περιφέρειας, προωθώντας εν τούτοις πράγμασι την ώσμωση, την συνέργεια και την εξωστρέφεια.

Στον ίδιο άξονα της ακαδημαϊκής αναβάθμισης εντάσσεται και η διασφάλιση της ακαδημαϊκότητας των Π.Μ.Σ., η διαφάνεια και ο εξορθολογισμός στους προϋπολογισμούς τους, ο περιορισμός της ιδιοποίησης των πόρων των Π.Μ.Σ., η δυνατότητα δωρεάν φοίτησης σε όσα Π.Μ.Σ. απαιτούν τέλη φοίτησης, με βασική αρχή ότι κανένας φοιτητής δεν θα αποκλείεται από τις μεταπτυχιακές σπουδές για οικονομικούς λόγους και παράλληλα η ενίσχυση των Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης. Ενισχύονται επίσης οι διαδικασίες αξιολόγησης των Π.Μ.Σ., παράλληλα και ενισχυτικά όσων ήδη προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Ακόμη, προβλέπεται η θεσμοθέτηση των ενιαίων και αδιάσπαστων τίτλων σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου που παρέχονται από τα πενταετή προγράμματα σπουδών και η δημιουργία των προϋποθέσεων για την ρύθμιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων από Τμήματα τεχνολογικών κατευθύνσεων των Τ.Ε.Ι., ώστε να καταστεί δυνατό να αρθεί ένα σημαντικό μακροχρόνιο πρόβλημα που έχει

σοβαρές κοινωνικές και αναπτυξιακές προεκτάσεις. Επίσης επιχειρείται η ενίσχυση της μεταλυκειακής εκπαίδευσης με την δημιουργία στα Α.Ε.Ι. διετών προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για αποφοίτους των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.), τα οποία θα παρέχουν σχετικά διπλώματα επιπέδου 5 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων.

Στον δεύτερο άξονα εντάσσονται η εκλογή Αντιπρυτάνεων με ξεχωριστό ψηφοδέλτιο και μονοσταυρία για την καλύτερη αντιπροσώπευση των μελών του προσωπικού στα όργανα διοίκησης, ο ορισμός συγκεκριμένου αριθμού και αρμοδιοτήτων των Αντιπρυτάνεων, η συμμετοχή όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στα όργανα διοίκησης, η επαναφορά του ακαδημαϊκού ασύλου, η επαναφορά του Πρυτανικού Συμβουλίου, η ενίσχυση της ακαδημαϊκής λειτουργίας των Κοσμητειών και των Κοσμητόρων.

Στον τρίτο άξονα εντάσσονται διατάξεις για την απλοποίηση των διαδικασιών και την αύξηση της αυτοδιοίκησης των ιδρυμάτων σε ζητήματα καθημερινής λειτουργίας. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται η μείωση του αριθμού καθηγητών ανώτερων βαθμίδων που απαιτούνται ώστε ένα Τμήμα να θεωρείται αυτοδύναμο και η απλοποίηση της διαδικασίας σύναψης ατομικών συμβάσεων για υπηρεσίες καθαριότητας, φύλαξης, μίσθωσης μεταφορικών μέσων για μεταφορά φοιτητών και συντήρησης εγκαταστάσεων, με στόχο τον περιορισμό ή την παύση των εργολαβιών. Επίσης εισάγονται ρυθμίσεις για την επίλυση των προβλημάτων που απασχολούν τους Ε.Λ.Κ.Ε.

B. Ειδικότερα, επί των άρθρων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1

Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης-Νομική μορφή των Α.Ε.Ι.

Με την **παρ. 1** του άρθρου 1 ορίζεται ότι τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, πλήρως αυτοδιοικούμενα, που εποπτεύονται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Στις **παρ. 2 και 3** αναλύονται οι δύο παράλληλοι τομείς που λειτουργούν στα Α.Ε.Ι., ο πανεπιστημιακός και ο τεχνολογικός.

Τέλος, στην **παρ. 4** ορίζεται ότι τα Α.Ε.Ι. μπορούν να διοργανώνουν διετή προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για αποφοίτους των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.), τα οποία θα παρέχουν σχετικά διπλώματα επιπέδου 5 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, προκειμένου τα ίδια τα Ιδρύματα να προετοιμάζουν τους αποφοίτους των ΕΠΑ.Λ. και να τους παρέχουν επιστημονικές, τεχνικές και επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν σε επαγγέλματα, τα οποία αλλάζουν και διαμορφώνονται συνεχώς εξαιτίας της τεχνολογικής εξέλιξης.

Άρθρο 2 **Ορισμοί**

Στο **άρθρο 2** διατυπώνονται οι βασικοί ορισμοί του νόμου, προς διευκόλυνση του αναγνώστη του νομοσχεδίου.

Άρθρο 3 **Ακαδημαϊκές Ελευθερίες**

Η **παρ. 1** του άρθρου 3 αναφέρεται στην συνταγματικά κατοχυρωμένη ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα, στη διδασκαλία, στην ελεύθερη έκφραση και διακίνηση ιδεών.

Με την **παρ. 2** αναγνωρίζεται το ακαδημαϊκό άσυλο και ορίζεται ότι επιτρέπεται η επέμβαση δημόσιας δύναμης στους χώρους των Α.Ε.Ι. αυτεπαγγέλτως στις περιπτώσεις κακουργημάτων και εγκλημάτων κατά της ζωής, ενώ το Πυροσβεστικό Σώμα μπορεί να επέμβει οποτεδήποτε, χωρίς απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου.

Άρθρο 4 **Αποστολή των Α.Ε.Ι.**

Με την **παρ. 1** του άρθρου 4 καθορίζεται η αποστολή των Α.Ε.Ι., η οποία εκτός από την εκπαίδευση και την έρευνα περιλαμβάνει και τη δια βίου μάθηση με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, περιλαμβανομένης και της διδασκαλίας από απόσταση, την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας και των δεξιοτήτων των φοιτητών, τη συνεργασία των Ιδρυμάτων με ερευνητικά κέντρα τηρώντας τις αρχές της ελευθερίας στην έρευνα και τη διδασκαλία, της ερευνητικής και επιστημονικής δεοντολογίας, της ποιότητας της εκπαίδευσης, της διαφάνειας και της αμεροληψίας,

της αξιοκρατίας, καθώς και της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των φύλων και του σεβασμού κάθε διαφορετικότητας.

Στις **παρ. 2 και 3** αναλύονται τα πλαίσια στα οποία δίνουν μεγαλύτερη έμφαση τα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι. και οι αρχές βάσει των οποίων τα Ιδρύματα εκπληρώνουν την αποστολή τους.

Στην **παρ. 4** ορίζεται ότι οι αρχές και οι κανόνες λειτουργίας των Ιδρυμάτων αναλύονται στον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας τους.

Άρθρο 5

Ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, κατάργηση και μεταβολή έδρας Α.Ε.Ι. - Παραρτήματα Α.Ε.Ι.

Με την **παρ. 1** του άρθρου 5 ορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να ιδρύνονται, συγχωνεύονται, κατατέμνονται, μετονομάζονται, καταργούνται Α.Ε.Ι. ή να μεταβάλλεται η έδρα τους, μετά από έκδοση προεδρικού διατάγματος.

Στην **παρ. 2** ορίζεται ότι ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων πριν την υποβολή πρότασης για την έκδοση προεδρικού διατάγματος πρέπει να έχει ζητήσει τη γνώμη της Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.), του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ. και της Σύγκλητου του οικείου Ιδρύματος, τα οποία πρέπει να υποβάλλουν τη γνώμη τους εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών, προθεσμία η οποία μπορεί να παραταθεί μόνον για εξαιρετικούς λόγους.

Στην **παρ. 3** ορίζεται ότι στο ανωτέρω προεδρικό διάταγμα ρυθμίζονται όλες οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια και οι λεπτομέρειες που συνδέονται με την ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, μεταβολή έδρας ή κατάργηση Α.Ε.Ι..

Στην **παρ. 4** ορίζεται ότι το νέο Ίδρυμα υπεισέρχεται αυτοδικαίως σε όλες τις υποχρεώσεις των συγχωνευομένων Ιδρυμάτων, το οποίο συνεχίζει τις εκκρεμείς δίκες και η Σύγκλητός του είναι αρμόδια να εγκρίνει τον ετήσιο τακτικό προϋπολογισμό του τελικού οικονομικού απολογισμού του Ιδρύματος.

Τέλος, στην **παρ. 5** ορίζεται ότι είναι δυνατή η ίδρυση παραρτήματος Α.Ε.Ι. σε άλλη χώρα υπό προϋποθέσεις.

Άρθρο 6

Αυτοδυναμία Α.Ε.Ι.

Στην **παρ. 1** του άρθρου 6 ορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες αποκτούν αυτοδυναμία τα μη αυτοδύναμα Α.Ε.Ι..

Στην **παρ. 2** προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, με την οποία ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την αυτοδυναμία του οικείου Α.Ε.Ι..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

Άρθρο 7 Οργανισμός

Με την **παρ. 1** του άρθρου 7 προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης προεδρικού διατάγματος, με το οποίο εγκρίνεται ο Οργανισμός κάθε Ιδρύματος.

Με την **παρ. 2** ο Οργανισμός περιορίζεται στην οργανωτική δομή και λειτουργία του Ιδρύματος, καθώς εκτιμάται ότι πρέπει να αποτυπώνει την οργανωτική και την διοικητική δομή του Ιδρύματος και των μονάδων του, δηλαδή να έχει την αντίστοιχη λειτουργία οργανογράμματος, πολύ περισσότερο αφού δεν εκδόθηκαν μέχρι σήμερα Οργανισμοί των Α.Ε.Ι.. Κρίθηκε σκόπιμο όλα τα υπόλοιπα ζητήματα, τα οποία είχαν ενσωματωθεί σε αυτόν με προηγούμενους νόμους, να ρυθμίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό των Ιδρυμάτων, προκειμένου να έχουν περισσότερη ευελιξία.

Στην **παρ. 3** ορίζεται ότι τα Ιδρύματα εντός δώδεκα (12) μηνών από τη δημοσίευση του νόμου πρέπει να υποβάλλουν την πρότασή τους για τον Οργανισμό, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 8 Εσωτερικός Κανονισμός

Με το παρόν σχέδιο νόμου δίνεται μεγάλο εύρος στον Εσωτερικό Κανονισμό, προκειμένου να υπάρξει μεγαλύτερη ευελιξία και αυτονομία στα Ιδρύματα. Με την **παρ. 1** του άρθρου 8 ρυθμίζονται τα ζητήματα του Εσωτερικού Κανονισμού των Ιδρυμάτων, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση της Συγκλήτου, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη και γνώμη του Πρυτανικού Συμβουλίου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Με την **παρ. 2** ρυθμίζονται θέματα εσωτερικής λειτουργίας των Ιδρυμάτων, τα οποία μέχρι τώρα ρυθμιζόταν από τον Οργανισμό, όπως είναι ενδεικτικά τα

καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις των καθηγητών, τα κριτήρια απονομής των τίτλων του Επίτιμου Διδάκτορα, του Ομότιμου και Επίτιμου Καθηγητή, τα θέματα επιμόρφωσης και μετεκπαίδευσης του πάσης φύσεως προσωπικού του Ιδρύματος, οι κοινωνικές παροχές προς τους φοιτητές, αλλά και οι ειδικότερες λεπτομέρειες και η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών στους φοιτητές, η οργάνωση και λειτουργία θερινών εξαμήνων για ταχύρρυθμη διδασκαλία ύλης εξαμήνου και άλλα θέματα, προκειμένου να ενισχυθεί το αυτοδιοίκητο των Ιδρυμάτων. Με την παράλληλη τροποποίηση του άρθρου 15 του ν. 3404/2005 (Α' 260) τα Ιδρύματα πλέον έχουν τον κύριο λόγο ως προς τους όρους και προϋποθέσεις κατάταξης των πτυχιούχων Α.Ε.Ι. σε Τμήματά τους.

Με την **παρ. 3** ορίζεται το χρονικό διάστημα εντός του οποίου θα πρέπει να εκδοθεί η απόφαση της Συγκλήτου, προκειμένου να εγκριθεί ο Εσωτερικός Κανονισμός.

Τέλος, στην **παρ. 4** ορίζεται ότι στο πλαίσιο του Εσωτερικού Κανονισμού κάθε Σχολή και Τμήμα μπορεί να καταρτίσει Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση της Συγκλήτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ Α.Ε.Ι

Άρθρο 9 Σχολές, Τμήματα, Τομείς

Με την **παρ. 1** του άρθρου 9 ρυθμίζεται η εσωτερική διάρθρωση των Ιδρυμάτων σε Σχολές.

Με την **παρ. 2** ρυθμίζεται η εσωτερική διάρθρωση των Σχολών σε Τμήματα και ορίζεται ότι δεν είναι πλέον δυνατή η ίδρυση Σχολής με λιγότερα από δύο (2) Τμήματα, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου η αναγκαιότητα μονοτμηματικής Σχολής πρέπει να αιτιολογείται ειδικά από τη Σύγκλητο του οικείου Ιδρύματος.

Με την **παρ. 3** ρυθμίζεται η εσωτερική διάρθρωση των Τμημάτων σε Τομείς.

Άρθρο 10 Ίδρυση και μεταβολές Σχολής, Τμήματος και Τομέα

Με το άρθρο 10 ρυθμίζεται η ίδρυση, κατάργηση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία και μεταβολή έδρας Σχολής, Τμήματος ή Τομέα Α.Ε.Ι..

Στην **παρ. 1** ορίζεται ότι με προεδρικό διάταγμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 5, πραγματοποιείται η ίδρυση ή η κατάργηση Σχολής ή Τμήματος.

Στις **παρ. 2 και 3** ορίζεται ότι συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία και μεταβολή έδρας Σχολής ή Τμήματος Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, μετά από προηγούμενη γνώμη της ΑΔΙΠ και σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου.

Επίσης, στην **παρ. 4** ορίζεται ότι ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση ή κατάργηση Τομέων, αλλαγή της ονομασίας τους ή τροποποίηση του γνωστικού τους αντικειμένου πραγματοποιείται με πράξη του Πρύτανη, μετά από απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος, καθώς θεωρήθηκε ότι το σχετικό ζήτημα αποτελεί εσωτερική υπόθεση του οικείου Α.Ε.Ι..

Τέλος, με την **παρ. 5** ορίζεται ότι ιδρύονται Κατευθύνσεις Προχωρημένου Εξαμήνου και καταργούνται οι Εισαγωγικές Κατευθύνσεις και Κατευθύνσεις Προχωρημένου Εξαμήνου σε Σχολές και Τμήματα Α.Ε.Ι., καθώς δεν είναι πλέον δυνατό να ιδρυθούν νέες Εισαγωγικές Κατευθύνσεις. Η κατάργησή τους γίνεται με προεδρικό διάταγμα, ενώ συγχωνεύονται, κατατέμνονται ή μετονομάζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με την παρ. 3.

Άρθρο 11 **Αυτοδυναμία Τμημάτων**

Με την **παρ. 1** του άρθρου 11 ορίζεται ότι τα Τμήματα των Α.Ε.Ι. αποκτούν αυτοδυναμία υπό δύο προϋποθέσεις: όταν υπηρετούν σε αυτά οκτώ (8) καθηγητές, εκ των οποίων δύο (2) είναι πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτές καθηγητές και όταν έχουν εγγραφεί φοιτητές.

Με την **παρ. 2** ορίζεται ότι εφαρμόζονται αναλογικά, όσον αφορά στην αυτοδυναμία των Τμημάτων, τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 6 που αφορά στην αυτοδυναμία των Ιδρυμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ **ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ Α.Ε.Ι. ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΥΣ**

Άρθρο 12

Όργανα του Ιδρύματος

Στο άρθρο 12 απαριθμούνται τα όργανα του Ιδρύματος, τα οποία είναι η Σύγκλητος, το Πρυτανικό Συμβούλιο, ο Πρύτανης και οι Αντιπρυτάνεις..

Μεταξύ των πολυπρόσωπων οργάνων δεν περιλαμβάνεται πια το Συμβούλιο, το οποίο καταργείται. Επίσης, με το παρόν σχέδιο νόμου επανέρχεται ο θεσμός των Αντιπρυτάνεων, καταργώντας το θεσμό των Αναπληρωτών Πρύτανη.

Άρθρο 13

Σύγκλητος

Με τις **παρ. 1 και 2** του άρθρου 13 ορίζεται η σύνθεση της Συγκλήτου και οι αρμοδιότητές της, επιπλέον των όσων προβλέπονται στον Οργανισμό και στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος. Ενδεικτικά, μεταξύ των αρμοδιοτήτων της είναι η χάραξη της στρατηγικής για την ανάπτυξη του Ιδρύματος, έχει τη γενική εποπτεία της λειτουργίας του Α.Ε.Ι., διατυπώνει σύμφωνη γνώμη προς τον Πρύτανη για την κατανομή του συνόλου των πιστώσεων των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος, εγκρίνει τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό, τον ετήσιο τακτικό οικονομικό προϋπολογισμό, τον ετήσιο απολογισμό των δραστηριοτήτων και της εν γένει λειτουργίας του Ιδρύματος, τον Κανονισμό όλων των κύκλων σπουδών, καθώς και το περιεχόμενο των προγραμμάτων σπουδών του Ιδρύματος.

Τέλος, με την **παρ. 3** δίνεται η δυνατότητα στα Ιδρύματα, μετά από απόφαση της Συγκλήτου, να συνάπτουν συμβάσεις μίσθωσης μεταφορικών μέσων για μεταφορά φοιτητών, συμβάσεις καθαριότητας, φύλαξης και συντήρησης των εγκαταστάσεών τους, καθώς και κάθε άλλη σύμβαση που αποβλέπει στην εξυπηρέτηση των ειδικότερων αναγκών τους, προκειμένου αυτά να αντιμετωπίσουν καθημερινά λειτουργικά τους προβλήματα με μεγαλύτερη ευελιξία.

Άρθρο 14

Πρυτανικό Συμβούλιο

Με τις **παρ. 1 και 2** του άρθρου 14 ορίζεται η σύσταση του Πρυτανικού Συμβουλίου και οι αρμοδιότητές του, οι οποίες ενδεικτικά είναι η κατάρτιση σχεδίου συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού, σύμφωνα με το οποίο η Σύγκλητος καθορίζει τις κατευθύνσεις για την ανάπτυξη του Ιδρύματος, η εισήγηση στον

Πρύτανη των σχεδίων Οργανισμού και Εσωτερικού Κανονισμού, η ευθύνη της τήρησης των νόμων, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού, καθώς και η οργάνωση των διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος.

Στην **παρ. 3** ορίζεται ότι όλες οι αποφάσεις του Πρυτανικού Συμβουλίου κοινοποιούνται εντός μηνός από τη λήψη τους στη Σύγκλητο και αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του Οικείου Ιδρύματος.

Άρθρο 15 **Πρύτανης – Αντιπρυτάνεις**

Με την **παρ. 1** του άρθρου 15 ορίζονται οι προϋποθέσεις και τα κωλύματα για τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάδειξης Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων. Η θητεία τους ορίζεται για τέσσερα (4) ακαδημαϊκά έτη, ανεξάρτητα από το αν η εκλογή ολοκληρώθηκε κανονικά ή ακυρώθηκε και επαναλήφθηκε ή για οπουδήποτε λόγο έλαβε χώρα μετά την 1^η Σεπτεμβρίου του οικείου ακαδημαϊκού έτους. Επανάρχεται ο θεσμός των Αντιπρυτάνεων με θητεία, η οποία ακολουθεί τη θητεία του Πρύτανη. Ο τομέας ευθύνης τους και οι επιμέρους αρμοδιότητές τους καθορίζονται από τον Πρύτανη, μετά από έγκριση της Συγκλήτου.

Με τις **παρ. 2 και 3** ορίζεται το εκλεκτορικό σώμα και ζητήματα που άπτονται του υπολογισμού των εγκύρων ψήφων για την ανάδειξη Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων.

Στις **παρ. 4 και 5** προβλέπεται ο χρόνος έκδοσης της προκήρυξης για την ανάδειξη των εν λόγω μονοπρόσωπων οργάνων, καθώς και της υποβολής των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Στις **παρ. 6 έως 9** αναλύεται η εκλογική διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την ανάδειξη Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων, με ξεχωριστά ψηφοδέλτια. Οι εκλογές γίνονται με κάλπη, ενώ χρησιμοποιείται η ηλεκτρονική ψήφος σε περίπτωση άγονης εκλογικής διαδικασίας για άλλους λόγους πλην της ισοψηφίας ή της μη επίτευξης απόλυτης πλειοψηφίας.

Στην **παρ. 10** προβλέπεται η έκδοση διαπιστωτικής πράξης για την εκλογή του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Στην **παρ. 11** προβλέπεται ότι ο Πρύτανης και οι Αντιπρυτάνεις μπορούν παράλληλα με το αξιώματός τους να κατέχουν μόνο τις θέσεις Διευθυντή Π.Μ.Σ.,

Εργαστηρίου, Κλινικής ή Μουσείου, καθώς και το ασυμβίβαστο με κάθε άλλη επαγγελματική ενασχόληση.

Στις **παρ. 12, 13 και 14** προβλέπεται ο τρόπος αντιμετώπισης ζητημάτων που ανακύπτουν σε περίπτωση που παραιτηθεί, εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο ή ακυρωθεί η εκλογή Πρύτανη ή Αντιπρύτανη.

Τέλος, στην **παρ. 15** ορίζονται οι αρμοδιότητες του Πρύτανη, όπως ενδεικτικά: προϊστάται του Ιδρύματος, έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών, εκπροσωπεί το Ίδρυμα δικαστικώς και εξωδίκως, συγκαλεί την Σύγκλητο, το Πρυτανικό Συμβούλιο και οποιοδήποτε συλλογικό όργανο, μετέχει στις συνεδριάσεις όλων των συλλογικών οργάνων και είναι υπεύθυνος για την προστασία και ασφάλεια του προσωπικού και της περιουσίας του Ιδρύματος.

Άρθρο 16 **Όργανα της Σχολής**

Η **παρ. 1** του άρθρου 16 απαριθμεί τα όργανα της Σχολής, ενώ στην **παρ. 2** προβλέπεται ότι τα ανωτέρω όργανα επικουρούνται από Γραμματεία, η οποία υπάγεται απευθείας στον Κοσμήτορα.

Άρθρο 17 **Γενική Συνέλευση Σχολής**

Στην **παρ. 1** του άρθρου 17 καθορίζεται η σύνθεση της Γενικής Συνέλευσης της Σχολής, ενώ στην **παρ. 2** ορίζονται οι αρμοδιότητές της.

Άρθρο 18 **Κοσμητεία**

Στις **παρ. 1 και 2** καθορίζεται η σύνθεση της Κοσμητείας γενικά και σε περίπτωση που η Σχολή λειτουργεί ως Μονοτμηματική.

Στην **παρ. 3** απαριθμούνται οι αρμοδιότητες της Κοσμητείας, οι οποίες ενδεικτικά είναι η γενική εποπτεία της λειτουργίας της Σχολής και των Τμημάτων της, η κατανομή των κονδυλίων του τακτικού προϋπολογισμού στα Τμήματα και η πρόταση προς τη Σύγκλητο δημιουργίας νέων θέσεων καθηγητών μετά από εισήγηση των Συνελεύσεων των οικείων Τμημάτων.

Άρθρο 19 **Κοσμήτορας**

Με την **παρ. 1** του άρθρου 19 ορίζονται οι προϋποθέσεις και τα κωλύματα συμμετοχής στη διαδικασία ανάδειξης Κοσμήτορα.

Με τις **παρ. 2, 3 και 4** ορίζεται το εκλεκτορικό σώμα, το αρμόδιο όργανο για την έκδοση προκήρυξης και η υποβολή των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την ανάδειξη Κοσμήτορα

Στις **παρ. 5 έως 7** αναλύεται η εκλογική διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την ανάδειξη Κοσμήτορα,

Στην **παρ. 8** προβλέπεται ότι ο Κοσμήτορας μπορεί παράλληλα με το αξίωμά του να κατέχει μόνο τις θέσεις Διευθυντή Π.Μ.Σ., Εργαστηρίου, Κλινικής ή Μουσείου, καθώς και το ασυμβίβαστο με κάθε άλλη επαγγελματική ενασχόληση.

Στις **παρ. 9 και 10** προβλέπεται ο τρόπος αντιμετώπισης ζητημάτων που ανακύπτουν σε περίπτωση που απουσιάζει, κωλύεται προσωρινά, παραιτηθεί εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο ή ακυρωθεί η εκλογή του Κοσμήτορα, καθώς και η έκδοση διαπιστωτικής πράξης από τον Πρύτανη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στην **παρ. 11** ορίζονται οι αρμοδιότητες του Κοσμήτορα.

Τέλος, στην **παρ. 12** προβλέπεται ότι ο ίδιος ο Κοσμήτορας συντάσσει ετησίως έκθεση απολογισμού του έργου του, την οποία εγκρίνει η Γενική Συνέλευση της Σχολής.

Άρθρο 20 **Όργανα του Τμήματος**

Στο άρθρο 20 απαριθμούνται τα όργανα του Τμήματος, τα οποία είναι η Συνέλευση του Τμήματος, το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος.

Άρθρο 21 **Συνέλευση Τμήματος**

Στην **παρ. 1** του άρθρου 21 καθορίζεται η σύνθεση της Συνέλευσης Τμήματος.

Στην **παρ. 2** απαριθμούνται οι αρμοδιότητες της Συνέλευσης Τμήματος, όπως ενδεικτικά είναι ο καθορισμός του γνωστικού αντικείμενου κάθε Τομέα, ο ορισμός

Διευθυντή Τομέα όταν δεν υπάρχουν υποψηφιότητες, η κατάρτιση, η αναθεώρηση ή η κατάργηση των προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος και η κατανομή του διδακτικού έργου.

Άρθρο 22

Διοικητικό Συμβούλιο

Με την **παρ. 1** του άρθρου 22 ορίζεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο λειτουργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό. Σε περίπτωση που στον Εσωτερικό Κανονισμό δεν προβλεφθεί η λειτουργία του, τότε τις αρμοδιότητες αυτές ασκεί η Συνέλευση του Τμήματος.

Με την **παρ. 2** ορίζεται η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου σε περίπτωση που προβλεφθεί η λειτουργία του στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

Με την **παρ. 3** ορίζεται ότι αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η εισήγηση στη Συνέλευση του Τμήματος ζητημάτων αρμοδιότητας του, σε περίπτωση που προβλεφθεί η λειτουργία του στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

Άρθρο 23

Πρόεδρος Τμήματος

Με την **παρ. 1** του άρθρου 23 ορίζονται οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάδειξης Προέδρου Τμήματος και Αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος.

Με τις **παρ. 2 και 3** ορίζεται το η διαδικασία εκλογής με ξεχωριστά ενιαία ψηφοδέλτια και το εκλεκτορικό σώμα για την ανάδειξη Προέδρου Τμήματος και Αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος.

Στην **παρ. 4** προβλέπεται ο χρόνος έκδοσης της προκήρυξης για την ανάδειξη των εν λόγω μονοπρόσωπων οργάνων.

Στην **παρ. 5** προβλέπεται ο χρόνος υποβολής αιτήσεως εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τα αξιώματα Προέδρου Τμήματος και Αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος.

Στις **παρ. 6 έως 9** αναλύεται η εκλογική διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την ανάδειξη Προέδρου Τμήματος και Αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος.

Στην **παρ. 10** προβλέπεται ότι ο Πρόεδρος Τμήματος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος Τμήματος μπορούν παράλληλα με το αξίωμά τους να κατέχουν μόνο τις θέσεις Διευθυντή Π.Μ.Σ., Εργαστηρίου, Κλινικής ή Μουσείου, καθώς και ότι

οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική ενασχόληση είναι ασυμβίβαστη με τα εν λόγω αξιώματα.

Στις **παρ. 11 και 12** ορίζονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου Τμήματος και Αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος, όπως ενδεικτικά ότι προϊστάται των υπηρεσιών του Τμήματος και εποπτεύει την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος και την τήρηση των νόμων, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού, μεριμνά για την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, Συγκροτεί επιτροπές για την μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων της αρμοδιότητας του Τμήματος, συντάσσει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Τμήματος και την διαβιβάζει στην Κοσμητεία, εκπροσωπεί το Τμήμα στη Σύγκλητο και υποχρεούται να ενημερώνει τη Συνέλευση για τις συζητήσεις και τις αποφάσεις της Συγκλήτου.

Άρθρο 24

Όργανα μη αυτοδύναμων Τμημάτων

Στις **παρ. 1 και 2** του άρθρου 24 ορίζονται τα όργανα των μη αυτοδύναμων Τμημάτων των Α.Ε.Ι. και η σύνθεσή τους, τα οποία είναι η προσωρινή Συνέλευση Τμήματος, ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος.

Στην **παρ. 3** ορίζονται οι αρμοδιότητες της προσωρινής Συνέλευσης Τμήματος.

Στην **παρ. 4** καθορίζεται ο τρόπος συμπλήρωσης της προσωρινής Συνέλευσης Τμήματος σε περίπτωση που λειτουργεί με λιγότερους από πέντε (5) καθηγητές ή υπηρετούντες λέκτορες από το οικείο Τμήμα.

Άρθρο 25

Όργανα Τομέα

Στο άρθρο 25 απαριθμούνται τα όργανα του Τομέα, τα οποία είναι η Γενική Συνέλευση και ο Διευθυντής.

Άρθρο 26

Γενική Συνέλευση Τομέα

Με την **παρ. 1** του άρθρου 26 ορίζεται η σύνθεση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα.

Με την **παρ. 2** ορίζονται οι αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα, οι οποίες ενδεικτικά είναι ο συντονισμός του έργου του Τομέα σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος, η κατανομή των κονδυλίων του Τομέα και η εισήγηση στη Συνέλευση του Τμήματος για την κατανομή του διδακτικού έργου στους διδάσκοντες.

Άρθρο 27

Διευθυντής Τομέα

Με την **παρ. 1** του άρθρου 27 ορίζονται οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάδειξης Διευθυντή Τομέα.

Με την **παρ. 2** προβλέπεται ο χρόνος έκδοσης της προκήρυξης για την ανάδειξη του εν λόγω μονοπρόσωπου οργάνου.

Με την **παρ. 3** ορίζεται το εκλεκτορικό σώμα για την ανάδειξη Διευθυντή Τομέα.

Στην **παρ. 4** ορίζονται οι αρμοδιότητες του Διευθυντή Τομέα, οι οποίες ενδεικτικά είναι η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα, η κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης, η μέριμνα για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα, καθώς και η εισήγηση των θεμάτων για τα οποία δεν έχει οριστεί ως εισηγητής άλλο μέλος της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα.

Στην **παρ. 5** προβλέπεται η αναπλήρωση του Διευθυντή Τομέα σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ, ΚΛΙΝΙΚΕΣ, ΜΟΥΣΕΙΑ, ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΑ

Άρθρο 28

Σύσταση, οργάνωση και λοιπά θέματα

Με την **παρ. 1** του άρθρου 28 ορίζεται ότι τα Εργαστήρια και οι Κλινικές ανήκουν σε Τομέα ή Σχολή, υπό προϋποθέσεις, και ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας τους ρυθμίζονται στον Εσωτερικό τους Κανονισμό.

Στις **παρ. 2 και 3** προβλέπεται η διαδικασία ίδρυσης, μετονομασίας, συγχώνευσης, κατάργησης, ή τροποποίησης του Εσωτερικού Κανονισμού των Εργαστηρίων και των Κλινικών.

Στις **παρ. 4 και 5** προβλέπονται οι διαδικασίες τοποθέτησης και μετακίνησης των καθηγητών, των υπηρετούντων λεκτόρων, καθώς και των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.).

Στις **παρ. 6 και 7** προβλέπονται οι διαδικασίες τοποθέτησης των καθηγητών, των υπηρετούντων λεκτόρων, των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., καθώς και η κατανομή των οργάνων και του εξοπλισμού σε περίπτωση κατάργησης, κατάτμησης ή συγχώνευσης των Εργαστηρίων και των Κλινικών.

Στην **παρ. 8** προβλέπεται ότι τα Μουσεία ανήκουν σε Τομέα, Τμήμα, Σχολή ή Α.Ε.Ι. και εφαρμόζονται αναλογικά οι παρ. 1 έως 7.

Στην **παρ. 9** προβλέπεται ότι τα Γυμναστήρια ανήκουν σε Σχολή ή Α.Ε.Ι. και εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 1 έως 7.

Στην **παρ. 10** προβλέπεται η ανάλογη εφαρμογή των παρ. 1 έως 7 και για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.).

Στην **παρ. 11** προβλέπεται η έκδοση προεδρικού διατάγματος, μετά από πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, στο οποίο θα καθορίζονται οι προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών των Εργαστηρίων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Τέλος, στην **παρ. 12** προβλέπεται η δυνατότητα εγκατάστασης Κλινικών και Εργαστηρίων σε Νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) μετά από έκδοση απόφασης των Υπουργών Υγείας και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, υπό προϋποθέσεις, καθώς και το ότι το πανεπιστημιακό προσωπικό που υπηρετεί σε Κλινικές, Εργαστήρια και ειδικές μονάδες εγκατεστημένες σε Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. υπάγονται στη δικαιοδοσία και τον ιεραρχικό έλεγχο των αρμόδιων οργάνων του Νοσοκομείου, καθώς βρίσκονται σε οργανική σχέση με αυτό.

Άρθρο 29

Διευθυντής Εργαστηρίου, Κλινικής, Μουσείου και Γυμναστηρίου

Στην **παρ. 1** του άρθρου 29 προβλέπονται η θητεία και οι προϋποθέσεις για την πλήρωση της θέσης του Διευθυντή Εργαστηρίου ή Κλινικής, τα κωλύματα, καθώς και η σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αναπλήρωσή του.

Στις **παρ. 2 και 3** αναλύεται η εκλογική διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την ανάδειξη Διευθυντή Εργαστηρίου ή Κλινικής που ανήκει Τομέα, Τμήμα ή Σχολή.

Στην **παρ. 4** προβλέπεται η ανάλογη εφαρμογή των παρ. 1 και 2 για την ανάδειξη Διευθυντή Εργαστηρίου ή Κλινικής εγκατεστημένων σε Νοσοκομείο του Ε.Σ.Υ., καθώς και η αναπλήρωσή του σε περίπτωση που κηρυχθεί άγονη η διαδικασία προκήρυξης της εν λόγω θέσης.

Τέλος, με την **παρ. 5** προβλέπεται η ανάλογη εφαρμογή των παρ. 1 έως 3 και για την πλήρωση της θέσης Διευθυντή Μουσείων και Γυμναστηρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 30

Στην **παρ. 1** ορίζεται η έννοια και ο σκοπός των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.).

Στις **παρ. 2 και 3** προβλέπεται η οργάνωση Π.Μ.Σ. μόνο σε αυτοδύναμα Τμήματα ή με συνεργασία μη αυτοδύναμων και αυτοδύναμων και ορίζεται ρητά ότι Π.Μ.Σ. δεν επιτρέπεται να οργανώνονται αποκλειστικά με μέσα εξ αποστάσεως διδασκαλίας.

Στην **παρ. 4** ορίζεται ότι οι διδακτορικές σπουδές οργανώνονται σε αυτοδύναμα ή μη Τμήματα Πανεπιστημίων. Παρέχεται έτσι η δυνατότητα επίβλεψης διδακτορικής διατριβής και από καθηγητές μη αυτοδύναμων τμημάτων.

Στις **παρ. 5 και 6** ορίζεται ότι το Πρυτανικό Συμβούλιο είναι το αρμόδιο όργανο για την επίβλεψη της τήρησης του νόμου ως προς την οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. και των διδακτορικών σπουδών, ενώ ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ασκεί τη συνταγματικά προβλεπόμενη εποπτεία σύμφωνα με τα οριζόμενα στα επόμενα άρθρα και τις λοιπές κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 31

Στην **παρ. 1** ορίζονται τα αρμόδια όργανα για τη διοίκηση των Π.Μ.Σ. και των διδακτορικών σπουδών.

Στις **παρ. 2 και 3** κατανέμονται οι αρμοδιότητές τους.

Στην **τέταρτη παράγραφο** ορίζονται τα αρμόδια όργανα σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ. ή εκπόνησης διδακτορικής διατριβής με συνεπίβλεψη.

Στην **πέμπτη παράγραφο** ορίζονται τα σχετικά με τη σύνθεση της Συντονιστικής

Επιτροπής, την εκλογή των μελών και του προέδρου της και οι αρμοδιότητές της.

Στην **έκτη παράγραφο** ορίζονται τα σχετικά με το Διευθυντή Π.Μ.Σ., τα αναγκαία προσόντα για την εκλογή, η θητεία του και οι αρμοδιότητές του. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο συνεχόμενες θητείες, δεν λαμβάνει επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής.

Άρθρο 32

Στο τριακοστό δεύτερο άρθρο ορίζεται η διαδικασία ίδρυσης των Π.Μ.Σ.

Στην **πρώτη παράγραφο** προβλέπεται ότι τα Π.Μ.Σ. ιδρύονται με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Στη **δεύτερη και τρίτη παράγραφο** προσδιορίζεται το περιεχόμενο της εισήγησης αυτής, στην οποία πέραν των λοιπών στοιχείων εκτίθεται αναλυτικά το κόστος λειτουργίας του προγράμματος και οι πηγές χρηματοδότησής του. Η εισήγηση συνοδεύεται από μελέτη σκοπιμότητας, αναλυτικό προϋπολογισμό λειτουργίας και έκθεση βιωσιμότητας του προγράμματος, καθώς και έκθεση για το αν υπάρχει η βασική υποδομή για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ.. Αν πρόκειται να επιβληθεί τέλος φοίτησης, απαιτείται ειδική αιτιολόγηση, τόσο ως προς την ανάγκη επιβολής του και τη μη δυνατότητα κάλυψης των κονδυλίων αυτών από λοιπούς πόρους του ιδρύματος, όσο και ως προς το ύψος αυτού και κατά πόσο είναι ανάλογο με τις παροχές που δίνονται στους φοιτητές. Σύμφωνα με τη νομολογία του ΣτΕ «...ως προς τις μεταπτυχιακές σπουδές και την εκπόνηση διδακτορικής εργασίας εναπόκειται στην εκτίμηση του κοινού νομοθέτη, να επιβάλλει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές εκτός από την κρατική επιχορήγηση και δίδακτρα, για την κάλυψη του κόστους λειτουργίας των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών. Στην περίπτωση όμως αυτή για τον καθορισμό των διδάκτρων δύναται να λάβει υπόψη του ο νομοθέτης ή κατ' εξουσιοδότηση η κανονιστικώς δρώσα διοίκηση και εισοδηματικά κριτήρια. Δεν δύναται όμως να καθορίσει δίδακτρα σε τέτοιο ύψος ώστε να καθίσταται αδύνατη ή δυσχερής η συμμετοχή σε ΠΜΣ φοιτητών περιορισμένης εισοδηματικής ικανότητας διότι ένα τέτοιο μέτρο θα παρεβίαζε την γενική ελευθερία προσβάσεως στην παιδεία» (ΣτΕ 2411/12). Στο πλαίσιο αυτό δίνεται στα ιδρύματα η δυνατότητα επιβολής τελών φοίτησης, τίθενται όμως περιορισμοί σε σειρά άρθρων του νομοσχεδίου, ούτως ώστε τα αντίτιμο που δίνουν οι φοιτητές να κυμαίνεται εντός λογικών ορίων και να λαμβάνονται υπόψη εισοδηματικά κριτήρια. Τέλη φοίτησης επιβάλλονται μόνο αν είναι απολύτως αναγκαίο για την κάλυψη λειτουργικών

αναγκών των ΠΜΣ, ενώ τα αδικαιολόγητα υψηλά τέλη φοίτησης ελέγχονται από τον Υπουργό, με τη διαδικασία που ορίζεται στην έκτη παράγραφο.

Με την **τέταρτη παράγραφο** δίνεται η δυνατότητα στο 1/3 των μελών Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος να προβάλλει αντιρρήσεις προς τη Σύγκλητο, αν θεωρεί ότι το τέλος φοίτησης που ορίζεται στην εισήγηση είναι υψηλό.

Στην **πέμπτη παράγραφο** προσδιορίζεται ο ρόλος της Κοσμητείας στη διαδικασία της ίδρυσης.

Στην **έκτη παράγραφο** ορίζεται ότι οι αποφάσεις ίδρυσης Π.Μ.Σ. δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Ο Υπουργός αναπέμπει με ειδική αιτιολογία την απόφαση ίδρυσης στη Σύγκλητο, προτού δημοσιευθεί, σε τρεις περιοριστικά οριζόμενες περιπτώσεις: αν υπάρχει πρόδηλη δυσαναλογία μεταξύ των τελών φοίτησης και των παροχών προς τους φοιτητές, αν το ύψος των τελών φοίτησης είναι τέτοιο που καθιστά αδύνατη ή δυσχερή τη συμμετοχή σε Π.Μ.Σ. φοιτητών περιορισμένης εισοδηματικής ικανότητας, ή αν δεν είναι επαρκώς δικαιολογημένο το λειτουργικό κόστος του προγράμματος.

Στην **έβδομη παράγραφο** ορίζεται ότι η Σύγκλητος ανά πενταετία αποφασίζει για τη συνέχιση ή μη της λειτουργίας του Π.Μ.Σ., λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων τις εκθέσεις εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης του ν. 3374/2005 και την έκθεση αξιολόγησης της Επιστημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Άρθρο 33

Στην **πρώτη παράγραφο** ορίζεται η διάρκεια φοίτησης, η οποία είναι κατ' ελάχιστο δύο εξάμηνα. Δεν τίθεται μέγιστο όριο στη διάρκεια φοίτησης ούτε στον ανώτατο επιτρεπόμενο χρόνο ολοκλήρωσης των σπουδών.

Στη **δεύτερη και τρίτη παράγραφο** προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης και αναστολής.

Στην **τέταρτη παράγραφο** δίνεται η δυνατότητα έναρξης Π.Μ.Σ. το εαρινό εξάμηνο.

Στην **πέμπτη παράγραφο** προβλέπεται ότι κάθε Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει μαθήματα που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστον σε 60 πιστωτικές μονάδες.

Άρθρο 34

Στην **πρώτη και δεύτερη παράγραφο** καθορίζονται τα κριτήρια για την επιλογή φοιτητών σε Π.Μ.Σ.. Απόφοιτοι ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, γίνονται δεκτοί

μόνο αν ο τίτλος σπουδών τους έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.). Αναγκαία προϋπόθεση είναι η γνώση μίας ακόμη γλώσσας, πλέον της γλώσσας διεξαγωγής του Π.Μ.Σ.. Τα λοιπά ακαδημαϊκά κριτήρια τίθενται στον Εσωτερικό Κανονισμό Π.Μ.Σ. Στην **τρίτη παράγραφο** προσδιορίζονται τα δικαιώματα των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Στην **τέταρτη παράγραφο** προβλέπονται τα σχετικά με την επίβλεψη, εξέταση και έγκριση της διπλωματικής εργασίας, όπου αυτή προβλέπεται. Ορίζεται, επιπλέον, ότι για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής και δεν αρκεί η απλή κατάθεση αυτής.

Στην **πέμπτη παράγραφο** προβλέπεται η υποχρεωτική ανάρτηση των εγκεκριμένων διπλωματικών εργασιών στο διαδικτυακό τόπο του ιδρύματος.

Στην **έκτη παράγραφο** τίθενται ασφαλιστικές δικλίδες και δίνεται η δυνατότητα στον φοιτητή, προτού απορριφθεί από το πρόγραμμα Π.Μ.Σ. λόγω αποτυχούς εξέτασης, να εξεταστεί και από τριμελή επιτροπή.

Άρθρο 35

Με το έκτο άρθρο κατοχυρώνεται η πρόσβαση των υποψηφίων στο δεύτερο κύκλο σπουδών ανεξαρτήτως της οικονομικής τους δυνατότητας.

Στην **πρώτη παράγραφο** προβλέπεται η υποχρέωση των ΑΕΙ να διασφαλίζουν την πρόσβαση στα Π.Μ.Σ. όλων των φοιτητών που πληρούν τα ακαδημαϊκά κριτήρια ανεξαρτήτως οικονομικής κατάστασης.

Στη **δεύτερη παράγραφο** κατοχυρώνεται το δικαίωμα δωρεάν φοίτησης σε Π.Μ.Σ., για τα οποία έχουν οριστεί τέλη φοίτησης, σε υποψηφίους με χαμηλά εισοδήματα. Το όριο εισοδήματος που θέτει η διάταξη είναι το 70% του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος. Το όριο αυτό δεν πρέπει να το υπερβαίνει ούτε το οικογενειακό, ούτε το ατομικό εισόδημα του φοιτητή, εάν έχει.

Στην **τρίτη παράγραφο** ορίζεται ότι η αίτηση απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των υποψηφίων. Ο φοιτητής επιλέγεται να φοιτήσει στο Π.Μ.Σ. βάσει ακαδημαϊκών κριτηρίων και χωρίς να γνωρίζει ακόμη τα στοιχεία οικονομικής κατάστασης του υποψηφίου.

Στην **τέταρτη παράγραφο** ορίζεται ότι χορηγείται απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης κατά τα δύο πρώτα εξάμηνα, και για να συνεχίσει να τυγχάνει απαλλαγής ο φοιτητής

πρέπει να έχει και καλή επίδοση όπως αυτή προσδιορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό Π.Μ.Σ..

Στην **πέμπτη παράγραφο** ορίζεται ότι πέραν των ανωτέρω τα ιδρύματα μπορούν να χορηγούν υποτροφίες σε φοιτητές με ακαδημαϊκά κριτήρια.

Στην **έκτη παράγραφο** προβλέπεται ότι η παράβαση των διατάξεων των παρ. 1 έως 3 και των σχετικών προβλέψεων των Κανονισμών Π.Μ.Σ. συνιστά βαρύτατο πειθαρχικό παράπτωμα.

Άρθρο 36

Στο τριακοστό έκτο άρθρο ρυθμίζονται τα σχετικά με τους διδάσκοντες στα Π.Μ.Σ..

Στην **πρώτη και δεύτερη παράγραφο** προβλέπεται ότι η πλειονότητα του διδακτικού προσωπικού πρέπει να προέρχεται από το οικείο Τμήμα (σε ποσοστό 60% και σε ποσοστό 80% αν έχουμε περισσότερα συνεργαζόμενα Τμήματα) και ορίζεται η δυνατότητα ανάθεσης διδακτικού έργου (αν οι διδάσκοντες του Τμήματος δεν επαρκούν) σε καθηγητές άλλου Τμήματος εντός ή εκτός του οικείου ιδρύματος ή ερευνητές ή να προβαίνει σε νέες προσλήψεις βάσει των διατάξεων του π.δ. 407/1980 και του π.δ. 163/2002 ή συμβάσεις δυνάμει του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, κατ' επιλογή και ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες.

Στην **τρίτη και τέταρτη παράγραφο** τίθεται ως προϋπόθεση για να αμειφθεί διδάσκων (καθηγητής κλπ.) για τη συμμετοχή του σε Π.Μ.Σ. η χωρίς αμοιβή συμμετοχή του (παρέχοντας αντίστοιχη και ίσης διάρκειας υπηρεσία) σε Π.Μ.Σ. μέσα στο ίδιο ακαδημαϊκό έτος. Μπορεί επομένως η αμισθί διδασκαλία σε Π.Μ.Σ. να παρασχεθεί κατά το χειμερινό εξάμηνο και η αμειβόμενη το εαρινό. Εξαιρούνται από τον περιορισμό αυτό οι καθηγητές ή υπηρετούντες λέκτορες που έχουν νόμιμες υποχρεώσεις δέκα (10) τουλάχιστον ωρών εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης. Η αμοιβή ανά μήνα δεν μπορεί να ξεπερνά το 20% των μηνιαίων τακτικών αποδοχών τους. Στόχος είναι η μείωση του κόστους των μεταπτυχιακών προγραμμάτων.

Στην **πέμπτη παράγραφο** ρυθμίζονται τα σχετικά με την πρόσκληση καθηγητών, επιστημόνων, ερευνητών, κλπ. και τίθεται ως αναγκαία προϋπόθεση για πρόσκληση επισκέπτη από την αλλοδαπή η ανάθεση σε αυτόν ολοκληρωμένου προγράμματος διδασκαλίας μαθήματος ή σεμιναρίου, εκτός αν διδάσκει εθελοντικά.

Στην **έκτη παράγραφο** δίνεται η δυνατότητα διδασκαλίας σε Π.Μ.Σ. και σε ομότιμους και λοιπούς αφυπηρετησαντες καθηγητές. Ομοίως προϋπόθεση για να αμειφθούν είναι η συμμετοχή τους και σε Π.Μ.Σ. χωρίς αμοιβή σύμφωνα με την

παρ.3. Η αμοιβή τους προέρχεται από ίδιους πόρους του ιδρύματος και δεν ξεπερνά το 20% της σύνταξής τους.

Άρθρο 37

Το όγδοο άρθρο αφορά στους πόρους και τις πηγές χρηματοδότησης των μεταπτυχιακών προγραμμάτων, καθώς και τους περιορισμούς ως προς τη διαχείριση των σχετικών κονδυλίων.

Στην **παρ. 1** απαριθμούνται οι πιθανές πηγές χρηματοδότησης.

Στην **παρ. 2** δίνεται η δυνατότητα επιβολής τελών φοίτησης, αποκλειστικά και μόνο για κάλυψη λειτουργικών αναγκών και μόνο στην περίπτωση που αυτές δεν καλύπτονται από τις λοιπές πηγές χρηματοδότησης.

Στην **παρ. 3** ορίζεται ότι προσμετράται θετικά από το Υπουργείο κατά την επιχορήγηση των ιδρυμάτων το γεγονός της λειτουργίας Π.Μ.Σ. χωρίς τέλη φοίτησης.

Στην **παρ. 4** ορίζεται ότι η διαχείριση των εσόδων γίνεται από τον ΕΛΚΕ και ο τρόπος κατανομής τους.

Στην **παρ. 5** ορίζεται ότι από την κατανομή της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται έσοδα προερχόμενα από δωρεές, κληροδοτήματα, χορηγίες για ορισμένο σκοπό και κρατικές επιχορηγήσεις.

Στην **παρ. 6**, και προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια στη διαχείριση των πόρων τους, ορίζεται ότι τα ΑΕΙ οφείλουν να αναρτούν κάθε έτος στην ιστοσελίδα τους απολογισμό εσόδων - εξόδων, με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία, και ιδίως του ύψους των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων στα Π.Μ.Σ. και του αριθμού των διδασκόντων που τις εισέπραξαν.

Άρθρο 38

Το ένατο άρθρο αφορά στη διαδικασία επιλογής για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Στην **παρ. 1** ορίζονται οι τυπικές προϋποθέσεις για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής .

Στις **παρ. 2 και 3** προσδιορίζεται η διαδικασία υποβολής αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και η διαδικασία επιλογής. Η γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής μπορεί να είναι και διάφορη της ελληνικής και ορίζεται στην εγκριτική απόφαση .

Άρθρο 39

Στην **παρ. 1** ορίζεται ότι έχουν δικαίωμα επίβλεψης διδακτορικής διατριβής οι καθηγητές του Τμήματος, καθώς και καθηγητές άλλων Α.Ε.Ι. και ερευνητές των ερευνητικών κέντρων τον ν. 4310/14 που εποπτεύονται από το ΥΠΠΕΘ.

Στην **παρ. 2** ορίζεται η διαδικασία ανάθεσης επίβλεψης και ορισμού τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής που υποστηρίζει την εκπόνηση της διατριβής. Στη συμβουλευτική επιτροπή μετέχει τουλάχιστον ένας καθηγητής του οικείου Τμήματος.

Στην **παρ. 3** λαμβάνεται μέριμνα ώστε η εκπόνηση της διατριβής να μην διακόπτεται αν ο επιβλέπων αδυνατεί πλέον να τελεί χρέη επιβλέποντος ή σε περίπτωση μετακίνησής του σε άλλο Τμήμα ή αφυπηρέτησης.

Με την **παρ. 4** θεσμοθετείται η υποχρέωση ανάρτησης στο διαδικτυακό τόπο του ιδρύματος των ονομάτων των υποψηφίων διδακτόρων, των επιβλέποντων καθηγητών, των μελών των τριμελών συμβουλευτικών επιτροπών και των τίτλων των εκπονούμενων διατριβών, και στην αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 40

Στην **παρ. 1** ορίζεται η ελάχιστη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

Στις **παρ. 2 και 3** ορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των υποψηφίων διδακτόρων (υποχρέωση υποβολής ετησίως υπομνήματος προόδου της διατριβής, δικαίωμα παροχής εργασίας ακαδημαϊκού περιεχομένου, δικαίωμα χρήσης της βιβλιοθήκης και λοιπά δικαιώματα αντίστοιχα με των φοιτητών του δευτέρου κύκλου σπουδών).

Άρθρο 41

Στην **παρ. 1** ορίζεται η διαδικασία που ακολουθείται μετά τη συγγραφή της διατριβής και προκειμένου να οριστεί επταμελής εξεταστική επιτροπή για την κρίση αυτής.

Στις **παρ. 2 και 3** καθορίζεται ποιοι μετέχουν ως μέλη στην επταμελή εξεταστική επιτροπή. Εφόσον ο επιβλέπων ή άλλα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής συνταξιοδοτηθούν, αντικαθίστανται από άλλα μέλη εν ενεργεία για να συγκροτηθεί η επταμελής εξεταστική.

Στην **παρ. 3** ορίζονται τα σχετικά με τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής και την έγκριση αυτής. Οι αφυπηρετηθέντες που αντικαθίστανται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο δεν ψηφίζουν για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής, αλλά μετέχουν στη συνεδρίαση.

Άρθρο 42

Στις **παρ. 1 και 2** δίνεται η δυνατότητα στα ιδρύματα να προκηρύσσουν θέσεις υποψηφίων διδασκόντων ή να εκδίδουν προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος υποψηφίων διδασκόντων με υποτροφία, με όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται στη σχετική προκήρυξη- πρόσκληση.

Στην **παρ. 3** ορίζεται ότι η ανάθεση επίβλεψης μπορεί να ακολουθεί άλλες διαδικασίες και επιπλέον κριτήρια.

Άρθρο 43

Στην **παρ. 1** δίνεται η δυνατότητα συνεργασίας μεταξύ ΑΕΙ ή μεταξύ ΑΕΙ και ερευνητικών κέντρων εποπτευόμενων από το ΥΠΠΕΘ του ν. 4310/14, συνάπτοντας μεταξύ τους Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας.

Στην **παρ. 2** δίνεται η δυνατότητα συνεργασίας ημεδαπών ΑΕΙ με αναγνωρισμένα ως ομοταγή ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα της αλλοδαπής, συνάπτοντας μεταξύ τους Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση ίδρυσης αποστέλλεται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων προκειμένου να την εγκρίνει. Η έγκριση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Στην **παρ. 3** θεσπίζεται η δυνατότητα εκπόνησης διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη από πανεπιστήμια της ημεδαπής με ερευνητικά κέντρα εποπτευόμενα από το ΥΠΠΕΘ του ν. 4310/14 ή με αναγνωρισμένα ως ομοταγή ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα της αλλοδαπής. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται έγκριση του Ε.Π.Σ. από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, αν πρόκειται για συνεργασία με ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα της αλλοδαπής, εκτός αν έχει ήδη εγκρίνει απόφαση ίδρυσης κοινού Π.Μ.Σ. μεταξύ των συνεργαζόμενων φορέων.

Άρθρο 44

Με το άρθρο 44 εισάγεται ένας νέος θεσμός αξιολόγησης των σπουδών δεύτερου και τρίτου κύκλου, που λειτουργεί παράλληλα με τις ήδη υφιστάμενες διαδικασίες αξιολόγησης, χωρίς ουδόλως να θίγονται ιδίως οι διατάξεις του ν. 3374/05 για την ΑΔΙΠ.

Στην **παρ. 1** ορίζεται η αξιολόγηση κάθε μαθήματος και διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Στην **παρ. 2** ορίζεται η σύνταξη απολογισμού έργου με τη λήξη της θητείας κάθε Συντονιστικής Επιτροπής.

Στην **παρ. 3** ορίζονται τα σχετικά με την εξωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. και των διδακτορικών σπουδών από Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.), η οποία αποτελείται από αξιολογητές (καθηγητές, ερευνητές κλπ.) που δεν διδάσκουν σε Π.Μ.Σ. της οικείας Σχολής. Η εξωτερική αξιολόγηση διενεργείται επιπρόσθετα των διαδικασιών εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης οι οποίες προβλέπονται στον ν. 3374/2005 περί ΑΔΙΠ.

Στην **παρ. 4** ορίζεται η διαδικασία συγκρότησης της Ε.Σ.Ε.

Στις **παρ. 5 και 6** ορίζονται τα σχετικά με τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Ε.Σ.Ε.

Στην **παρ. 7** ορίζεται ότι κάθε ενδεχόμενη δαπάνη- αποζημίωση των μελών της Ε.Σ.Ε. καταβάλλεται από τα ίδια τα ΑΕΙ.

Στην **παρ. 8** ορίζεται ότι ο απολογισμός της Συντονιστικής Επιτροπής και οι αξιολογήσεις φοιτητών και Ε.Σ.Ε. αναρτώνται στο διαδίκτυο και κοινοποιούνται στο ΥΠ.Π.Ε.Θ. και λαμβάνονται υπόψη για τη σύνταξη των εκθέσεων εξωτερικής αξιολόγησης από επιτροπή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3374/2005.

Άρθρο 45

Στην **παρ. 1** ορίζονται τα θέματα, που καθορίζονται στον Γενικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών.

Στην **παρ. 2** ορίζονται τα θέματα, που καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο οποίος αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο της Σχολής.

Άρθρο 46

Στις **παρ. 1 και 2** ορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για την αναγνώριση πτυχίων Α.Ε.Ι. πενταετούς τουλάχιστον φοίτησης ως ενιαίων και αδιάσπαστων τίτλων σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου. Πρόκειται για αναγνώριση επιπλέον ακαδημαϊκών προσόντων στους αποφοίτους των Τμημάτων ή Σχολών των Α.Ε.Ι., που πληρούν τις προϋποθέσεις και συγκεκριμένα η αναγνώριση σε αυτούς της κατοχής γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αντιστοιχούν στο έβδομο (7^ο) επίπεδο του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Η ακαδημαϊκή αυτή

αναγνώριση δεν επιφέρει άλλες μεταβολές μισθολογικές, βαθμολογικές κλπ. ούτε βεβαίως μπορεί να επηρεάσει αναδρομικά κατακυρώσεις διαγωνισμών.

Στην **παρ. 3** ορίζεται η διαδικασία έκδοσης προεδρικών διαταγμάτων για τον καθορισμό του πλαισίου πρόσβασης σε επαγγελματικές δραστηριότητες, βάσει προσόντων που προσδίδουν οι τίτλοι σπουδών πτυχιούχων Τ.Ε.Ι. Για την υποβολή της πρότασης έκδοσης προεδρικού διατάγματος εισηγείται επιστημονική επιτροπή. Τα μέλη κάθε επιτροπής επιλέγονται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει κάθε Τμήμα.

Στην **παρ. 4** ορίζεται η σύνθεση της ως άνω επιτροπής για πτυχιούχους Τμημάτων Μηχανικών Τ.Ε. των Τ.Ε.Ι..

Στην **παρ. 5** ορίζεται ότι τα προεδρικά διατάγματα και οι αποφάσεις που θα εκδοθούν ισχύουν και για τους αποφοίτους Τ.Ε.Ι., που αποφοίτησαν πριν την έκδοσή των π.δ., καθώς και για τους αποφοίτους των Τμημάτων Τ.Ε.Ι. που συγχωνεύθηκαν ή μετονομάστηκαν με το σχέδιο «Αθηνά».

Άρθρο 47

Επιτροπή Δεοντολογίας

Με την **παρ. 1** του άρθρου 47 ορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής Δεοντολογίας.

Με τις **παρ. 2 και 3** ορίζονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Δεοντολογίας και ότι οποιαδήποτε λεπτομέρεια για τη λειτουργία της ρυθμίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

Άρθρο 48

Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης

Με την **παρ. 1** του άρθρου 48 προβλέπεται η ίδρυση Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, μετά από πρόταση της Συγκλήτου, η οποία περιλαμβάνει το ευρύτερο πλαίσιο στρατηγικής και δραστηριοτήτων του Κέντρου.

Με την **παρ. 2** προβλέπεται ο σκοπός και η λειτουργία του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ..

Με την **παρ. 3** προβλέπεται η κατάργηση των υφιστάμενων Ινστιτούτων Δια Βίου Εκπαίδευσης και των λειτουργούντων Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης των Ιδρυμάτων.

Στην **παρ. 4** απαριθμούνται τα όργανα του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ..

Με τις **παρ. 5 και 6** ορίζεται ο Πρόεδρος του Κέντρου και οι αρμοδιότητές του, οι οποίες ενδεικτικά είναι η μέριμνα για την εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου, η επίβλεψη της εφαρμογής της πολιτικής του Κέντρου και της τήρησης του Κανονισμού του, η εισήγηση στη Σύγκλητο, μετά από γνώμη του Συμβουλίου, για την επιλογή του Διευθυντή του Κέντρου, καθώς και η σύνταξη ετήσιας έκθεσης απολογισμού του έργου του Κέντρου, την οποία υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο, και την οποία κοινοποιεί στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μετά την έγκρισή της.

Με τις **παρ. 7 και 8** ορίζονται η σύσταση και οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου του Κέντρου, οι οποίες ενδεικτικά είναι η εποπτεία της λειτουργίας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει δια βίου μάθησης, η διατύπωση γνώμης προς την Σύγκλητο για τον τετραετή αναπτυξιακό προγραμματισμό του Κέντρου, για τον Κανονισμό και την οργανωτική δομή των υπηρεσιών του Κέντρου, καθώς και για την επιλογή του Διευθυντή του Κέντρου.

Με την **παρ. 9** καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Διευθυντή Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης.

Με την **παρ. 10** καθορίζονται οι αρμοδιότητες των επιστημονικά υπευθύνων των προγραμμάτων του Κέντρου.

Στην **παρ. 11** ορίζονται οι πόροι του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ., τους οποίους διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ιδρύματος.

Με την **παρ. 12** προβλέπεται εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3374/2005 (Α' 189), καθώς και η σύνταξη απολογισμού των δραστηριοτήτων από το ίδιο το Κέντρο.

Με την **παρ. 13** προβλέπεται η έκδοση του Κανονισμού του Κέντρου με απόφαση της Συγκλήτου, μετά από γνώμη του Συμβουλίου του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.

Με την **παρ. 14** δίνεται η δυνατότητα στο Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. να διοργανώνει προγράμματα με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Με την **παρ. 15** ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου διέπουν και τα Ινστιτούτα Δια Βίου Μάθησης των Α.Ε.Ι. που ιδρύθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 3369/2005 (Α'171).

Άρθρο 49

Ακαδημαϊκά Συμβούλια Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας

Τα έτη 2015 και 2016 διεξήχθη εθνικός και κοινωνικός διάλογος για την Παιδεία. Ένα από τα κύρια συμπεράσματα ήταν η ανάγκη προώθησης του ενιαίου χώρου ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας. Η προώθηση αυτής της ενοποίησης αναμένεται να συμβάλλει, μεταξύ άλλων και στην επίλυση ζητημάτων που σχετίζονται με τη γεωγραφική απομόνωση επιμέρους μονάδων, σε συνδυασμό με τον κατακερματισμό ή τις εκτεταμένες αλληλεπικαλύψεις των ακαδημαϊκών και ερευνητικών δραστηριοτήτων, τα ελλείμματα προσωπικού των ΑΕΙ και των Ερευνητικών Κέντρων (εφεξής ΕΚ), τη σχετικά περιορισμένη αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στη λεγόμενη «αλυσίδα της καινοτομίας» (βασική έρευνα-εφαρμοσμένη έρευνα-εμπορική εκμετάλλευση καινοτόμων εφαρμογών) και τη μεγάλη διαφορά που παρατηρείται στο επίπεδο των σπουδών, αλλά και της ερευνητικής δραστηριότητας, ανάμεσα σε Τμήματα των ΑΕΙ με ομοειδή γνωστικά αντικείμενα.

Με την προτεινόμενη διάταξη θεσμοθετούνται τα Ακαδημαϊκά Συμβούλια Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας (Α.Σ.Α.Ε.Ε.). Τα Α.Σ.Α.Ε.Ε. θα συμβάλουν αποφασιστικά στην προώθηση του ενιαίου χώρου ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας, καθώς για πρώτη φορά θεσμοθετείται ένα όργανο σε επίπεδο περιφέρειας, το οποίο συγκροτείται από εκπροσώπους όλων των ΑΕΙ και των ΕΚ της οικείας περιφέρειας. Το όργανο αυτό έχει ως κύριο σκοπό την χάραξη της στρατηγικής για την ανάπτυξη του ενιαίου χώρου ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας, σε περιφερειακό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την εκτίμηση των αναπτυξιακών προοπτικών και την στρατηγική που έχει κάθε ίδρυμα της Περιφέρειάς του, τη δυνατότητα εκπαιδευτικών και ερευνητικών συνεργειών μεταξύ των ιδρυμάτων αυτών και τη διαμόρφωση κρίσιμων κοινών υποδομών. Με αυτό τον θεσμό αναμένεται να ενταθεί η αλληλεπίδραση και η συνεργασία των ιδρυμάτων με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και οικονομικούς συντελεστές της Περιφέρειας.

Ειδικότερα, με την **παρ. 1** θεσμοθετούνται τα Ακαδημαϊκά Συμβούλια Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας, σε περιφερειακό επίπεδο, ενώ με την παράγραφο 2 προβλέπονται οι αρμοδιότητές τους, οι οποίες είναι ελεγκτικές συγκεκριμένων πράξεων της διοίκησης των Ιδρυμάτων.

Με την **παρ. 2** ορίζονται οι αρμοδιότητες του Α.Σ.Α.Ε.Ε., οι οποίες ενδεικτικά είναι τη χάραξη στρατηγικής για την ανάπτυξη των Α.Ε.Ι. και των Ερευνητικών Κέντρων – Ινστιτούτων, με στόχο την προαγωγή της ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας, η έγκριση του ετήσιου οικονομικού απολογισμού, καθώς και η έγκριση του ετήσιου απολογισμού για την αξιοποίηση της περιουσίας του κάθε Α.Ε.Ι. της οικείας Περιφέρειας.

Με την **παρ. 3** προβλέπεται ότι το Α.Σ.Α.Ε.Ε. συντάσσει διετές σχέδιο στρατηγικής, μετά από γνώμη των Επιμελητηρίων της οικείας Περιφέρειας.

Με την **παρ. 4** ορίζεται ότι το Α.Σ.Α.Ε.Ε. κάθε δύο έτη συντάσσει α) απολογισμό πεπραγμένων, β) έκθεση αξιολόγησης ως προς την πορεία υλοποίησης του στρατηγικού σχεδίου και την αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και γ) έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την υλοποίηση του προϋπολογισμού των Α.Ε.Ι., τα οποία δημοσιοποιούνται με κάθε πρόσφορο μέσο και λαμβάνονται υπόψη για τον προγραμματισμό της επόμενης διετίας.

Με την **παρ. 5** προβλέπεται η δυνατότητα συγκρότησης άμισθων επιτροπών, για την υποβοήθηση του έργου του Α.Σ.Α.Ε.Ε..

Στην **παρ. 6** προβλέπεται η συγκρότηση του Α.Σ.Α.Ε.Ε. από δεκαπέντε (15) μέλη, εκ των οποίων δεκατρία (13) είναι μέλη ΔΕΠ ή ερευνητές Ε.Κ. της οικείας ή άλλης Περιφέρειας ή από το εξωτερικό, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στη διάταξη, ένα μέλος υποδεικνύεται από το Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (Π.Σ.Ε.Κ.) και ένα μέλος υποδεικνύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Με την **παρ. 7** ορίζεται ότι ο Πρόεδρος του Α.Σ.Α.Ε.Ε. προέρχεται από διαφορετικό ΑΕΙ ανά θητεία, καθώς και οι περιορισμοί και τα κωλύματα που ισχύουν για τα μέλη του, ιδιαίτερα αν τα ίδια ή ο/η σύζυγός του ή συγγενείς μέχρι και β' βαθμού είχαν οποιαδήποτε οικονομική σχέση με το Ίδρυμα την τελευταία πενταετία, καθώς και αν είναι συνταξιούχοι καθηγητές ή ερευνητές.

Με την **παρ. 8** ρυθμίζεται η ευθύνη της οργάνωσης της διαδικασίας ανάδειξης των μελών του Α.Σ.Α.Ε.Ε., που πρέπει να ξεκινά τρεις μήνες πριν τη λήξη της εκάστοτε θητείας, ορίζεται ότι η έδρα του είναι διαφορετική ανά θητεία, καθώς οι συνεδριάσεις του γίνονται στην έδρα του Ιδρύματος από το οποίο προέρχεται ο εκάστοτε νέος Πρόεδρος και ότι το εν λόγω Ίδρυμα αναλαμβάνει την διοικητική και γραμματειακή υποστήριξή του. Επιπλέον, ορίζεται ότι η απόφαση συγκρότησης από τη Σύγκλητο δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ρυθμίζονται ζητήματα

μεταβατικής φύσεως που συμπλέκονται με την πρώτη εφαρμογή του νόμου με την εξουσιοδότηση έκδοσης υπουργικής απόφασης, εντός μηνός από τη δημοσίευση του νόμου, προκειμένου να ρυθμιστεί κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Τέλος, με την **παρ. 9** προβλέπεται η έκδοση διαπιστωτικής πράξης για τον διορισμό του προέδρου, του αναπληρωτή προέδρου και των μελών του Α.Σ.Α.Ε.Ε..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Επί της αρχής του Κεφαλαίου Η΄

Με το παρόν σχέδιο νόμου κωδικοποιείται και επικαιροποιείται το θεσμικό πλαίσιο των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων έρευνας (ΕΛΚΕ) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΕΙ) και των Ερευνητικών Κέντρων και διασφαλίζεται τόσο η απρόσκοπτη, διαφανής και νόμιμη λειτουργία τους, όσο και ο αποτελεσματικός έλεγχος αυτής. Σκοπός του σχεδίου νόμου είναι η διαφάνεια στην λειτουργία των ερευνητικών κέντρων και των ΕΛΚΕ των ΑΕΙ, η λογοδοσία των προσώπων που διαχειρίζονται κονδύλια έρευνας και η ευελιξία στη διαχείριση των κονδυλίων των ερευνητικών, αναπτυξιακών και λοιπών προγραμμάτων που υλοποιούν τα ΑΕΙ και τα ερευνητικά κέντρα της χώρας.

1. Ο ρόλος των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΕΙ) και των Ερευνητικών Κέντρων έχει αλλάξει δραματικά σε παγκόσμια κλίμακα κατά την τελευταία εικοσαετία. Είναι δεδομένο ότι η χώρα μας διαθέτει ένα ερευνητικό δυναμικό υψηλής ποιότητας και με σημαντική συμμετοχή στα ερευνητικά ανταγωνιστικά προγράμματα το οποίο, ενώ διαπρέπει στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο έρευνας, δεν αξιοποιείται επαρκώς, με αποτέλεσμα να μεταναστεύει προς τις ανεπτυγμένες ερευνητικά χώρες. Τη δυναμική του εγχώριου επιστημονικού «κεφαλαίου» αποτυπώνουν, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αναφορικά με την απορρόφηση κονδυλίων από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», το οποίο χρηματοδοτεί την Έρευνα και την Καινοτομία. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, με 1.071 συμμετοχές ελληνικών φορέων σε 652 ανταγωνιστικά ευρωπαϊκά έργα έρευνας του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», η Ελλάδα έχει επιτύχει χρηματοδότηση από την Ε.Ε. ύψους 328,4 εκατ. ευρώ, γεγονός που την κατατάσσει στην 11η θέση μεταξύ των 28 κρατών-μελών της ΕΕ.

Εντούτοις, το θεσμικό πλαίσιο των ΑΕΙ και των ερευνητικών κέντρων είναι παρωχημένο, διάσπαρτο και ασαφές. Είναι επιτακτικό λοιπόν, το αίτημα σήμερα - προκειμένου η χώρα να συνεχίσει να διεκδικεί χρηματοδοτήσεις από τον «Ορίζοντα 2020», αλλά και να μπορεί να διαχειριστεί αποτελεσματικά τα κονδύλια που προέρχονται από το ΕΣΠΑ, το ΕΛΙΔΕΚ, αλλά και από ιδιωτικούς και διεθνείς φορείς χρηματοδότησης- να διαθέτει δυναμικά εργαλεία στον ανταγωνισμό της νέας οικονομίας της γνώσης. Ως εκ τούτου, στόχος θα πρέπει να είναι η αναδιάρθρωση και η ενίσχυση του τομέα της έρευνας, της καινοτομίας αλλά και της αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων που παράγονται στα ΑΕΙ και τα ερευνητικά κέντρα ώστε να αποτελέσει το βασικό πυλώνα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας.

Επίσης, το νομικό πλαίσιο διαχείρισης των ερευνητικών και λοιπών προγραμμάτων οφείλει να είναι διακριτό από το δημόσιο λογιστικό σύστημα και το θεσμικό πλαίσιο οικονομικής διαχείρισης των φορέων του λοιπού δημόσιου τομέα. Και τούτο, διότι, από τη φύση τους, η έρευνα και καινοτομία και οι αναπτυξιακές δράσεις έχουν έντονο το πειραματικό στοιχείο, αναζητώντας λύσεις σε παλιά ή νέα προβλήματα, και έχουν ανάγκη από ευελιξία και ταχύτητα στο κανονιστικό τους πλαίσιο. Κατά το μέτρο που αφορούν σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο πλήθος μικρών ή μεγαλύτερων συμβάσεων με ένα σώμα νέων κυρίως ερευνητών με μεγάλη κινητικότητα, οι δαπάνες των ερευνητικών έργων δεν (μπορούν να) υπόκεινται στην κανονικότητα και την περιοδικότητα των δαπανών του στενού δημόσιου τομέα.

2. Για το σκοπό αυτό, για να μπορούν, δηλαδή, τα ΑΕΙ και τα Ερευνητικά Κέντρα της χώρας να ανταποκριθούν στις υψηλές απαιτήσεις της ερευνητικής λειτουργίας τους, ήδη από καιρό είχε κριθεί αναγκαίο να ενισχυθούν θεσμικά με ευέλικτα εργαλεία οικονομικής διαχείρισης και ελέγχου, τα οποία θα μπορούν να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις ιδιομορφίες που χαρακτηρίζουν την ερευνητική και αναπτυξιακή δραστηριότητα, κατά παρέκκλιση των διατάξεων για το Δημόσιο Λογιστικό. Τα εργαλεία αυτά για τα ν.π.δ.δ. (ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα) είναι οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ).

Η ratio του νομοθέτη κατά την θέσπιση των ΕΛΚΕ συνίστατο ευθύς εξαρχής στην ανάγκη ιδιαίτερης δημοσιονομικής μεταχείρισης των κονδυλίων που προορίζονται για την εκτέλεση ερευνητικών έργων. Για το λόγο αυτό, συστάθηκαν οι ΕΛΚΕ ως ειδική και χωριστή ομάδα περιουσίας εντός των νπδδ.

Η αρχική νομοθετική πρόβλεψη για τους ΕΛΚΕ έγινε με το άρθρο 18 του ν. 706/1977 (Α' 279), οπότε θεσμοθετήθηκε ένα συνολικό πλαίσιο για την επιστημονική έρευνα και τη τεχνολογία. Η συγκεκριμένη διάταξη παρείχε στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών την αρμοδιότητα να προτείνει την έκδοση προεδρικού διατάγματος που να ρυθμίζει τον τρόπο διάθεσης και διαχείρισης των κονδυλίων έρευνας εκ μέρους των ερευνητικών φορέων και προέβλεπε τη δυνατότητα σύστασης ειδικών λογαριασμών για την αξιοποίηση των κονδυλίων έρευνας που προέρχονται από την ιδιωτική πρωτοβουλία ή το εξωτερικό. Κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω διάταξης εκδόθηκε το π.δ. 432/1981, με το οποίο ρυθμιζόταν η δημιουργία, οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία των ΕΛΚΕ στα Ιδρύματα της χώρας για την εκτέλεση ερευνητικών έργων σε αυτά.

Εν συνεχεία ο ν. 1514/1985 αναμόρφωσε το θεσμικό πλαίσιο για την έρευνα στην Ελλάδα, συμπεριλαμβάνοντας ειδικές διατάξεις για τους ΕΛΚΕ. Ειδικότερα, το άρθρο 6 παρ. 4 διατήρησε σε ισχύ το π.δ. 432/1981 και προέβλεπε τη δυνατότητα τροποποίησης, επέκτασης ή κατάργησής του, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Βάσει της εν λόγω εξουσιοδότησης εκδόθηκε η ΚΥΑ Β1/819/1988 (Β' 920) και εν συνεχεία η ΚΥΑ 679/1996 (Β' 826), η οποία και αποτελεί μέχρι και σήμερα το θεσμικό πλαίσιο για τη δημιουργία, οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία των ΕΛΚΕ των ΑΕΙ.

Εν συνεχεία, η εν λόγω ΚΥΑ κυρώθηκε με το άρθρο 36 του ν. 3794/2009 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 του ν. 3848/10 (Α' 71) και το ν. 4386/2016 (Α' 83). Ειδικά για τα ΑΕΙ, το εν λόγω πλαίσιο αυτοτέλειας και διακριτής διαχείρισης που χαρακτηρίζει τους Ειδικούς Λογαριασμούς συμπληρώνεται από τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης που συντάσσει η Επιτροπή Ερευνών και εγκρίνει η Σύγκλητος του οικείου ΑΕΙ (άρθρο 9 ΚΥΑ 679/1996).

Μάλιστα, το άρθρο 7 παρ. 3 της ΚΥΑ 679/1996 όρισε ότι: «η κίνηση του Ειδικού Λογαριασμού, ο έλεγχος και η εντολή πληρωμής σε βάρος του Λογαριασμού και υπέρ δικαιούχων ενεργούνται σύμφωνα με την παρούσα απόφαση και τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, όπως αυτός ισχύει χωρίς καμία αναφορά ή περιορισμό από τις διατάξεις που διέπουν τη διάθεση, κατανομή και ανάλωση των πιστώσεων του ιδρύματος και κατά παρέκκλιση των διατάξεων για το Δημόσιο Λογιστικό, τις κρατικές προμήθειες, τις δημόσιες επενδύσεις, την ανάθεση μελετών και κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης».

Ειδικά για τα ερευνητικά κέντρα, αντίστοιχες ρυθμίσεις συμπεριέλαβε η ΚΥΑ 5439/1985 (Β' 298), η οποία συνέστησε ΕΛΚΕ στους ερευνητικούς φορείς, οι οποίοι λειτουργούν ως νπδδ (ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος, ΕΛΚΕΘΕ, ΕΑΑ, ΕΚΚΕ, ΕΙΕ).

Όπως έκρινε και η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι ΕΛΚΕ «χωρίς να έχουν νομική προσωπικότητα έχουν ευρεία διοικητική, διαχειριστική και δημοσιονομική αυτοτέλεια και αποτελούν χωριστή ομάδα περιουσίας εντός της περιουσίας των Α.Ε.Ι. Για τον λόγο αυτό η διοίκηση και η διαχείριση τους είναι ανεξάρτητη από τη διοίκηση και τη διαχείριση του αντίστοιχου Α.Ε.Ι. και γίνεται από τα όργανα τους που είναι η Επιτροπή Εκπαίδευσης και Ερευνών, καθώς και η Γραμματεία» (ΕλΣυν Ολ 320/2005, Αρχ Νομ 2005/717).

3. Δυστυχώς, μια σειρά από πρόσφατες ρυθμίσεις έχουν αυξήσει κατά πολύ το διοικητικό βάρος στη διαχείριση των ερευνητικών έργων έχουν δυσχεράνει την καθημερινή λειτουργία των ΕΛΚΕ των ΑΕΙ και των ερευνητικών κέντρων. Επιπλέον, διαπιστώνεται σειρά νομοθετικών διατάξεων οι οποίες είναι ασαφείς και έχουν δημιουργήσει ένα περιβάλλον ανασφάλειας. Τούτο έχει σημαντικό αντίκτυπο στην ίδια την ερευνητική αποστολή των ΑΕΙ και των ερευνητικών κέντρων.

Συγκεκριμένα, τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται συνεχείς νομοθετικές παρεμβάσεις που, ακόμα και αν ευθέως δεν αναφέρονται στα ερευνητικά κέντρα και στους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας των ΑΕΙ και των ερευνητικών κέντρων, εντούτοις, λόγω της ένταξης των τελευταίων στους φορείς γενικής κυβέρνησης κατ' αποτέλεσμα αφορούν και αυτούς. Και τούτο, παρά τις ουσιώδεις διαφορές που έχουν οι ΕΛΚΕ των ΑΕΙ και τα ερευνητικά κέντρα με τους λοιπούς φορείς γενικής κυβέρνησης.

Πράγματι, με την ένταξη των ΕΛΚΕ στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης που τηρεί η ΕΛΣΤΑΤ, δημιουργήθηκαν πολλές υποχρεώσεις οι οποίες είναι ασύμβατες με τις ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν τα ζητήματα της έρευνας και, εντέλει, προκαλούν πλήθος στρεβλώσεων, ανακολουθιών και αντιφάσεων στη λειτουργία τους και εμποδίων στην ομαλή εκτέλεση του σκοπού για τον οποίο συστάθηκαν.

Η πλέον σοβαρή από τις επίμαχες ανακολουθίες και στρεβλώσεις έχει προκύψει το τελευταίο χρονικό διάστημα με την εφαρμογή του ν.4270/2014 για το Δημόσιο Λογιστικό και του π.δ. 80/2016, το οποίο έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τις ειδικές διατάξεις για τα ερευνητικά κέντρα και τους ΕΛΚΕ. Επί πλέον είναι σε αντίθεση με τον ίδιο τον σκοπό για τον οποίο συστάθηκαν και λειτουργούν οι ΕΛΚΕ: δηλαδή, την

ταχεία και ευέλικτη διαχείριση των πόρων για τα ερευνητικά προγράμματα και δεν λαμβάνει υπόψη ότι η διαχείριση των κονδυλίων της έρευνας είναι δημοσιονομικά ουδέτερη και ότι ο προϋπολογισμός των έργων που διαχειρίζονται οι ΕΛΚΕ είναι πάντα καταληκτικά ισοσκελισμένος. Έτσι, μεταξύ άλλων, παρουσιάζονται προβλήματα ως προς τον ορισμό της ανάληψης υποχρέωσης δέσμευσης και του τρόπου εφαρμογής των προβλεπόμενων από το π.δ. 80/2016 διαδικασιών, την αποτύπωση, την υποβολή και την παρακολούθηση των προϋπολογισμών των ΕΛΚΕ, την αντιμετώπιση ως μη αυτόνομων των προϋπολογισμών των έργων, την αποσαφήνιση των όρων διατάκτη, δημόσιου υπόλογου και προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών, την ασυμβατότητα εφαρμογής των εννοιών που προβλέπονται στο π.δ. 80/2016 και στο θεσμικό πλαίσιο των ΕΛΚΕ των ΑΕΙ και των ερευνητικών κέντρων. Επιπρόσθετα, υπάρχει αντικειμενική αδυναμία εναρμόνισης των ανωτέρω νομοθετημάτων, λόγω του διαφορετικού πλαισίου διαχείρισης και παρακολούθησης των έργων των λογιστικών και άλλων λογισμικών συστημάτων που τα υποστηρίζουν.

4. Κατόπιν τούτου, κρίνεται απαραίτητη η ανάληψη της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας για τη ρύθμιση της διαχείρισης της έρευνας και της ανάπτυξης, προκειμένου:

α. να εκσυγχρονισθεί το ασαφές θεσμικό πλαίσιο, ώστε αυτό να μην αποτελέσει τροχοπέδη στην απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ του ΕΛΙΔΕΚ καθώς και στην προσέλκυση άλλων ανταγωνιστικών κονδυλίων,

β. να αποτυπωθεί ένα ευέλικτο θεσμικό πλαίσιο που να μην αποτυπώνει τις βασικές αρχές του δημόσιου λογιστικού προσαρμοσμένες στις ανάγκες διαχείρισης των ερευνητικών προγραμμάτων (π.χ. έννοια του διατάκτη, της ανάληψης υποχρέωσης κλπ.) πλην όμως να διαφοροποιείται από το ν. 4270/2014, ώστε να το θεσμικό πλαίσιο της διαχείρισης των ερευνητικών και λοιπών προγραμμάτων να είναι ευέλικτο,

γ. να αποτυπωθεί με σαφήνεια το πλέγμα υποχρεώσεων όσων διαχειρίζονται ερευνητικά και λοιπά έργα, προς όφελος της διαφάνειας και της ασφάλειας δικαίου.

δ. να διαμορφωθεί το νομοθετικό πλαίσιο, βάσει του οποίου θα διεξάγονται εφεξής οι έλεγχοι των ερευνητικών προγραμμάτων των ΑΕΙ και των ερευνητικών κέντρων.

Επί των άρθρων:

Με το **άρθρο 50** ορίζεται ότι σε κάθε ΑΕΙ συνιστάται και λειτουργεί Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ), για την διαχείριση και αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης, κατάρτισης, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, καθώς και παροχής συναφών υπηρεσιών, προς επίτευξη του σκοπού του. Σκοπός του ΕΛΚΕ είναι η διαχείριση και διάθεση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή, καθώς και των ιδίων πόρων του και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες εκτέλεσης ερευνητικών, εκπαιδευτικών κλπ. έργων. Τα έργα/προγράμματα που διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ εκτελούνται από Ομάδες Έργου με Επιστημονικό Υπεύθυνο (ΕΥ). Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος μπορεί να είναι είτε μέλος του προσωπικού του φορέα (καθηγητής ή λέκτορας ΑΕΙ, μέλος του λοιπού διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού του ΑΕΙ, μέλος του ερευνητικού προσωπικού των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων) είτε εξωτερικός συνεργάτης, κάτοχος διδακτορικού διπλώματος. Προς τούτο, αποφασίζει ο οικείος φορέας, με τον Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης.

Με το **άρθρο 51** κωδικοποιούνται και αποτυπώνονται με σαφήνεια οι πόροι και πηγές χρηματοδότησης των ΕΛΚΕ. Ειδικότερα, οι ΕΛΚΕ των ΑΕΙ δεν επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά λαμβάνουν κονδύλια από το ΠΔΕ, από χρηματοδοτήσεις και κάθε είδους χορηγίες και δωρεές από φυσικά και νομικά πρόσωπα (δημόσια ή ιδιωτικά, της ημεδαπής ή της αλλοδαπής), καθώς και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από διεθνείς Οργανισμούς. Επίσης, οι ΕΛΚΕ έχουν πόρους από την παροχή υπηρεσιών που αναλαμβάνει και υλοποιεί το επιστημονικό και ερευνητικό προσωπικό και οι οποίες σχετίζονται με την ερευνητική και λοιπή δραστηριότητα του ΕΛΚΕ. Επίσης πόρος του ΕΛΚΕ είναι ποσοστό των τελών εγγραφής/δίδακτρα από εκτελεσμένα προγράμματα και σεμινάρια στο πλαίσιο της τυπικής και δια βίου μάθησης. Σημειωτέον ότι η εν λόγω παροχή υπηρεσιών είναι ιδιαίτερα σημαντική αφενός μεν για την υποστήριξη και άσκηση των νέων επιστημόνων, αφετέρου δε για την συλλογή δεδομένων και πληροφοριών και εντέλει την υποβοήθηση της ερευνητικής πολιτικής των Ιδρυμάτων. Μέσω των ΕΛΚΕ υλοποιείται, επίσης, η εμπορική εκμετάλλευση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (πνευματικής και βιομηχανικής) και των προϊόντων μεταφοράς τεχνολογίας-τεχνογνωσίας, που προκύπτουν από την εκτέλεση χρηματοδοτούμενων έργων και την εν γένει ερευνητική δραστηριότητα των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας. Επίσης, οι ΕΛΚΕ εισπράττουν έσοδα από εκδόσεις, έσοδα από αξιοποίηση των

περιουσιακών στοιχείων του ΕΛΚΕ (κινητών και ακινήτων), καθώς και ποσοστό επί του εισοδήματος των καθηγητών και των λεκτόρων. Επίσης, η Επιτροπή Ερευνών ορίζει ότι ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού των έργων που χρηματοδοτούνται και διαχειρίζονται μέσω του ΕΛΚΕ (και έως 25% του συνολικού προϋπολογισμού) κρατείται για έξοδα λειτουργίας του ΕΛΚΕ και το λειτουργικό κόστος του ΑΕΙ και αποτελεί έσοδο του ΕΛΚΕ. Τέλος το παραπάνω ποσοστό παρακράτησης μπορεί να καθορίζεται από την απόφαση ή τη σύμβαση χρηματοδότησης από τους φορείς που χρηματοδοτούν.

Στο **άρθρο 52** ορίζονται τα όργανα διοίκησης και διαχείρισης του ΕΛΚΕ, τα οποία είναι η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ και ο Πρόεδρος αυτής. Τα όργανα διοίκησης του ΕΛΚΕ είναι διακριτά από τα όργανα του οικείου ΑΕΙ. Στα ερευνητικά και τεχνολογικά κέντρα, τα όργανα διοίκησης είναι το ΔΣ του οικείου φορέα και ο Διευθυντής του κέντρου. Αρμόδια υπηρεσία για την διοικητική υποστήριξη και οικονομική διαχείριση του ΕΛΚΕ είναι ο Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του ΕΛΚΕ. Ειδικά για τα ΑΕΙ, η Σύγκλητος παρακολουθεί και ελέγχει την επιστημονική στρατηγική και τον οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό του και αποφασίζει για την κατανομή των ετήσιων εσόδων του ΕΛΚΕ, μεταξύ του ΕΛΚΕ του ΑΕΙ, του τακτικού προϋπολογισμού του ΑΕΙ και της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του ΑΕΙ, για την αντιμετώπιση των αναγκών τους.

Στο **άρθρο 53** προσδιορίζεται ο τρόπος συγκρότησης της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ, η οποία είναι το αποφασίζον όργανο του ΕΛΚΕ, και επαναλαμβάνεται εν πολλοίς η προϊσχύσασα ρύθμιση της ΚΥΑ 679/1996. Προφανώς, το εν λόγω άρθρο δεν αφορά τα ερευνητικά κέντρα, στα οποία το ΔΣ συγκροτείται με ειδική διαδικασία (ν. 4310/2014).

Περαιτέρω, στο **άρθρο 54** εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών του ΕΛΚΕ. Από τις πλέον σημαντικές, είναι η έγκριση των έργων/ προγραμμάτων που θα υλοποιηθούν, η έγκριση πραγματοποίησης των δαπανών και η κατάρτιση του Οδηγού Χρηματοδότησης και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας. Επίσης, η Επιτροπή Ερευνών προσλαμβάνει ή/και απασχολεί προσωπικό για την υποστήριξη των έργων/ προγραμμάτων που διαχειρίζεται, ενώ επίσης εγκρίνει και χορηγεί ταμειακές διαχειριστικές διευκολύνσεις σε προγράμματα/ έργα, προκειμένου αυτά να υλοποιηθούν απρόσκοπτα. Εντέλει, η Επιτροπή Ερευνών, διενεργεί κάθε πράξη που είναι αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία του ΕΛΚΕ.

Στο **άρθρο 55** ορίζονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ. Ο τελευταίος, μεταξύ άλλων, εκπροσωπεί τον ΕΛΚΕ, υπογράφει τις συμβάσεις και τα έγγραφα που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής, ενώ δύναται να μεταβιβάσει, με πράξη του το δικαίωμα υπογραφής εγγράφων.

Στο **άρθρο 56** ορίζεται ότι ο Επιστημονικός Υπεύθυνος των έργων/προγραμμάτων ευθύνεται για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου του έργου και την αναγκαιότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεση του φυσικού αντικειμένου του έργου και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενό του. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος αφενός μεν υποβάλλει έγγραφο τεκμηριωμένο αίτημα προς τον ΠΟΥ του ΕΛΚΕ, το οποίο προηγείται της έκδοσης της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης σε βάρος των πιστώσεων του ΕΛΚΕ, αφετέρου δε καταθέτει απευθύνει εντολή πληρωμής, η οποία πρέπει να είναι αιτιολογημένη και η οποία είναι απαραίτητη για την πραγματοποίηση κάθε δαπάνης του έργου από τη Μονάδα του ΕΛΚΕ. Προϋπόθεση για την πληρωμή της δαπάνης είναι να προβλέπεται στον προϋπολογισμό του συγκεκριμένου έργου. Εφόσον δεν προβλέπεται, για την πραγματοποίησή της απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού, η οποία συντελείται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών.

Στα **άρθρα 57 και 58** ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του ΕΛΚΕ (Μονάδα). Στην Μονάδα ανήκουν όλες οι αρμοδιότητες οικονομικού ενδιαφέροντος που αφορούν τον ΕΛΚΕ, συμπεριλαμβανομένης και της αρμοδιότητας που αφορά τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και έργων του ΕΛΚΕ. Η Μονάδα αποτελεί οργανική μονάδα του ΑΕΙ, το επίπεδο λειτουργίας (Διεύθυνση, Τμήμα, κλπ.) της οποίας καθορίζεται με τον Οργανισμό του οικείου ΑΕΙ. Στην Μονάδα προϊστάται ο Προϊστάμενος της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (ΠΜΟΔΥ), ο οποίος ασκεί καθήκοντα Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών (ΠΟΥ). Ο τελευταίος δύναται να είναι διακριτός από τον ΠΟΥ του ΑΕΙ. Ο ΠΟΥ του ΕΛΚΕ έχει τις αρμοδιότητες, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των άρθρων 25, 26 και 69Γ του ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως αυτές προσδιορίζονται και εξειδικεύονται στον παρόντα νόμο.

Στο **άρθρο 59** ρυθμίζονται ζητήματα που σχετίζονται με την οικονομική διαχείριση των ΕΛΚΕ και προσιδιάζουν στον ευέλικτο χαρακτήρα που πρέπει να έχει η αντιμετώπιση των ερευνητικών έργων. Καταρχήν ορίζεται ότι οι ΕΛΚΕ οφείλουν

να εφαρμόζουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4308/2014, τα Ενιαία Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ). Οφείλουν να τηρούν και να παρακολουθούν τους λογαριασμούς τους με το διπλογραφικό σύστημα σε δεδουλευμένη βάση και συνεπώς πραγματοποιούν δαπάνες για την εκτέλεση των προγραμμάτων χωρίς απαραίτητα κατά το χρονικό διάστημα της πραγματοποίησης των δαπανών αυτών να υπάρχουν και τα ταμειακά διαθέσιμα για την πληρωμή τους, αλλά, δύναται η πληρωμή των δαπανών αυτών να γίνει σε μεταγενέστερο χρόνο. Επίσης, στον ΕΛΚΕ αποδίδεται διαφορετικός, από το οικείο ΑΕΙ, αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ). Οι ΕΛΚΕ διατηρούν λογαριασμούς στην Τράπεζα της Ελλάδος και, για την υλοποίησή των προγραμμάτων/έργων, σε πιστωτικά ιδρύματα. Περαιτέρω, προσδιορίζεται το μέρος των πηγών χρηματοδότησης του ΕΛΚΕ από το σύνολο των οποίων καθορίζεται το ποσοστό των εσόδων του ΕΛΚΕ που θα μεταβιβάζεται ετησίως στον τακτικό προϋπολογισμό του ΑΕΙ (τουλάχιστον 30% των εσόδων) και αυτό που θα κατανέμεται στον ΕΛΚΕ και στην Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας. Το υπόλοιπο ποσό μπορεί να διατεθεί, μέσω έργου ή έργων, για την επίτευξη των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών στόχων του ΑΕΙ, για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του ΕΛΚΕ και του ΑΕΙ (φύλαξη, καθαριότητα, συντήρηση εξοπλισμού κλπ.), για τις ανάγκες της ίδιας περιουσίας ή υποστήριξης περιουσιακών στοιχείων του ΑΕΙ. Τα εν λόγω έργα δύναται να επεκτείνονται και πέραν του έτους. Όσο για τα αποθεματικά του ΕΛΚΕ, μπορούν ελεύθερα να χρησιμοποιούνται για τις κτηριακές υποδομές του ΑΕΙ, για αγορά και συντήρηση ερευνητικού και εκπαιδευτικού εξοπλισμού, ταμειακές διευκολύνσεις των εκτελούμενων έργων/προγραμμάτων, κάλυψη δημοσιονομικών διορθώσεων, νόμιμων και μη επιλέξιμων δαπανών και για εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων και συναφών δαπανών.

Με τα **άρθρα 60 και 61** ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τους προϋπολογισμούς των ΕΛΚΕ. Πράγματι, οι ΕΛΚΕ, ως φορείς Γενικής Κυβέρνησης ενταγμένοι στον υποτομέα της Κεντρικής Κυβέρνησης έχουν την υποχρέωση να καταρτίζουν: α) ετήσιο συνοπτικό προϋπολογισμό ο οποίος συμπεριλαμβάνεται στον ενοποιημένο ετήσιο προϋπολογισμό των λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης και αποτελεί παράρτημα του Κρατικού Προϋπολογισμού, και β) ετήσιο αναλυτικό προϋπολογισμό τον οποίο υποβάλουν προς έγκριση στον εποπτεύοντα Υπουργό. Επιπλέον λόγω της φύσης και του σκοπού τους αναγνωρίζεται ότι μέρος του συνολικού προϋπολογισμού τους αποτελεί ο προϋπολογισμός κάθε

έργου/προγράμματος που διαχειρίζονται, ο οποίος είναι αυτοτελής και διακριτός έναντι των προϋπολογισμών των λοιπών έργων, και αφορά όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου η οποία μπορεί να εκτείνεται και πέραν του έτους. Στα εν λόγω άρθρα, καθορίζονται οι ιδιαίτερες διαδικασίες κατάρτισης, υλοποίησης, παρακολούθησης και απολογισμού του προϋπολογισμού τους που οφείλονται στην ουδετερότητα της δημοσιονομικής διαχείρισής τους λόγω, του ισοσκελισμένου προϋπολογισμού των έργων που διαχειρίζονται. Ειδικότερα, δεδομένου ότι οι ΕΛΚΕ δεν επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό αλλά διαχειρίζονται έργα ερευνητικά, εκπαιδευτικά, αναπτυξιακά, παροχής υπηρεσιών κ.α, ποικίλης διάρκειας (μεγαλύτερης του ενός έτους στις περισσότερες περιπτώσεις), έναρξης και λήξης, με συμβάσεις οι οποίες υπογράφονται με διάφορους φορείς χρηματοδότησης (Εθνικούς, Διεθνείς), δεν είναι εφικτός ο υπολογισμός της είσπραξης των χρηματοδοτήσεων και αντίστοιχα της υλοποίησης των εκταμιεύσεων για την πληρωμή των δαπανών. Ενόψει των ανωτέρω, με το παρόν άρθρο εισάγονται ειδικές ρυθμίσεις που εξειδικεύουν την τήρηση των αρχών αυτών στη λειτουργία των ΕΛΚΕ. Μεταξύ άλλων, επισημαίνεται ότι οι ΕΛΚΕ καταρτίζουν τον προϋπολογισμό τους και σε ταμειακή βάση και ότι για την πρόβλεψη των εσόδων του επόμενου οικονομικού έτους λαμβάνονται υπόψη μόνο οι ταμειακές απαιτήσεις των ΕΛΚΕ που προβλέπεται να εισπραχθούν στο επόμενο οικονομικό έτος. Αντίστοιχα, ορίζεται πως για την πρόβλεψη των εξόδων του επόμενου οικονομικού έτους λαμβάνονται υπόψη μόνο οι ταμειακές υποχρεώσεις των ΕΛΚΕ που προβλέπεται να εξοφληθούν στο επόμενο οικονομικό έτος. Ορίζεται, επίσης, ότι η πληρωμή των υποχρεώσεων πραγματοποιείται στο ίδιο ή σε επόμενο οικονομικό έτος. Οι υποχρεώσεις που πραγματοποιούνται σε επόμενο έτος του προϋπολογισμού δε συμμετέχουν στο δημοσιονομικό αποτέλεσμα του. Περαιτέρω, ορίζεται ο τρόπος τήρησης του μητρώου δεσμεύσεων (παρ. 13). Περαιτέρω, αναγνωρίζοντας την ιδιαιτερότητα των ΕΛΚΕ ως προς την κατάρτιση προϋπολογισμού η οποία προκύπτει από την υλοποίηση έργων ερευνητικών, εκπαιδευτικών, αναπτυξιακών, παροχής υπηρεσιών κ.α, με συμβάσεις οι οποίες υπογράφονται με διάφορους φορείς χρηματοδότησης (Εθνικούς, Διεθνείς) προς εκπλήρωση του σκοπού τους, ορίζεται ότι μέρος του συνολικού προϋπολογισμού του ΕΛΚΕ αποτελεί ο προϋπολογισμός κάθε έργου/προγράμματος που διαχειρίζεται ο οποίος είναι αυτοτελής και διακριτός έναντι των προϋπολογισμών των λοιπών έργων, αφορά όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου η οποία μπορεί να εκτείνεται και πέραν του έτους. Ο προϋπολογισμός κάθε έργου είναι δημοσιονομικά ουδέτερος και

σύμφωνος με τη στρατηγική λειτουργίας και ανάπτυξης. Τέλος, στο άρθρο 12 καθορίζονται οι διαδικασίες κατάρτισης και έγκρισης του προϋπολογισμού των ΕΛΚΕ με τρόπο που να διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της διαφάνειας αλλά και να παρέχεται στους ΕΛΚΕ η απαραίτητη ευελιξία για την επίτευξη του σκοπού τους.

Με το **άρθρο 62** θεσπίζεται, λόγω της ιδιαίτερης φύσης των ερευνητικών και λοιπών έργων που υλοποιούν οι ΕΛΚΕ, ειδική διαδικασία όσον αφορά την ανάληψη υποχρέωσης. Έτσι, ορίζεται ότι η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης εκδίδεται από την Επιτροπή Ερευνών του ΕΛΚΕ, κατόπιν αιτήματος του ΕΥ, μετά την έκδοση απόφασης αποδοχής του έργου και μετά την ένταξη του προϋπολογισμού του έργου στον προϋπολογισμό του ΕΛΚΕ ή και την τροποποίηση αυτού. Η απόφαση ανάληψη υποχρέωσης αφορά το σύνολο των πιστώσεων του έργου ανά έτος και συνοδεύεται από αναλυτική κατάσταση κατανομής τους ανά δαπάνη και λογαριασμό.

Το **άρθρο 63** προβλέπεται ότι ο έλεγχος των δαπανών του ΕΛΚΕ ασκείται από την Μονάδα Διοικητικής & Οικονομικής Υποστήριξης του οικείου ΑΕΙ, συνίσταται στην εξέταση των νομίμων δικαιολογητικών και αποβλέπει στη διακρίβωση του κατά πόσον η δαπάνη προβλέπεται από διάταξη νόμου ή εξυπηρετεί λειτουργικές ανάγκες του ΕΛΚΕ ή συντελεί στην εκπλήρωση των σκοπών του και υπάρχει για αυτή διαθέσιμη πίστωση και κατά πόσον η δαπάνη έχει νόμιμα αναληφθεί.

Με το **άρθρο 64** προβλέπονται οι επιμέρους κατηγορίες προσωπικού που απασχολούνται στα προγράμματα του ΕΛΚΕ και ο τρόπος πρόσληψής του. Με τις εν λόγω ρυθμίσεις επιτυγχάνεται διαφάνεια στον τρόπο επιλογής του προσωπικού, καθορίζονται με σαφή τρόπο οι διαδικασίες, τα κριτήρια, η αξιολόγηση και εξασφαλίζεται η αναγκαία ευελιξία και ταχύτητα, οι οποίες είναι κρίσιμες για την ορθή υλοποίηση των ερευνητικών έργων. Επίσης, αποσαφηνίζεται ότι για το προσωπικό του ΑΕΙ και του ερευνητικού κέντρου, αντί της απόφασης του υπηρεσιακού συμβουλίου αρκεί η απόφαση της Επιτροπής Ερευνών του ΕΛΚΕ (ή του ΔΣ του ερευνητικού κέντρου).

Με το **άρθρο 65** καθορίζεται το ζήτημα των μετακινήσεων που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των έργων που αναλαμβάνουν οι ΕΛΚΕ. Ειδικότερα, ορίζεται ότι εφόσον πρόκειται για έργα που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ε.Ε. ή από διεθνείς οργανισμούς ή ιδιωτικά κονδύλια (δηλαδή, δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό), οι μετακινήσεις δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4336/2015. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω μετακινήσεις (δαπάνες ταξιδιού,

δαπάνες διαμονής, ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση και χιλιομετρική αποζημίωση) καθορίζονται στον Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του ΕΛΚΕ.

Με το **άρθρο 66** εξειδικεύονται ζητήματα που αφορούν τις προμήθειες που υλοποιούν οι ΕΛΚΕ. Λόγω του πλήθους και της διαφορετικότητας των έργων (όσον αφορά τη διάρκεια υλοποίησης, τον φορέα χρηματοδότησης, το αντικείμενο, κλπ.) προβλέπεται ότι η σύναψη δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, αυτοτελώς ανά έργο και ανά κατηγορία δαπάνης του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Το **άρθρο 67** ρυθμίζει τη διαδικασία έλεγχου της οικονομικής διαχείρισης και των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των ΕΛΚΕ, η οποία θα πραγματοποιείται σύμφωνα με τα ΕΛΠ.

Το **άρθρο 68** προβλέπει τη διαδικασία κατάρτισης του Οδηγού Χρηματοδότησης και Διαχείρισης των ΕΛΚΕ και ρυθμίζονται τα ζητήματα που εξειδικεύονται με το εν λόγω κανονιστικό κείμενο.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΚΣΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 69

Ρυθμίσεις για την έρευνα

Με το **άρθρο 69** ρυθμίζονται θέματα για την έρευνα. Ειδικότερα:

Με την **παρ. 1** αντιμετωπίζεται το κενό που δημιουργήθηκε με την κατάργηση του άρθρου 83 του ν.4310/2014. Ειδικότερα, η κατάργηση της διάταξης αυτής ενώ παράλληλα ήταν σε εξέλιξη διαδικασίες εκλογής διευθυντών ερευνητικών κέντρων, για θέσεις που προκηρύχθηκαν το 2015, και οι οποίες καθυστέρησαν για λόγους που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα των υποψηφίων, χωρίς ειδική μεταβατική πρόβλεψη για την κάλυψη των περιπτώσεων αυτών, έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία κενού διοίκησης και την συνακόλουθη παρακώλυση λειτουργίας των εν λόγω ερευνητικών κέντρων. Με την προβλεπόμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα σε Καθηγητές που έθεσαν υποψηφιότητα για θέση Διευθυντή ερευνητικού κέντρου επί τη βάση της δυνατότητας που παρείχε το άρθρο 83 του ν. 4310/14 και οι οποίοι επελέγησαν μετά

την κατάργηση του να ενταχθούν σε καθεστώς μερικής απασχόλησης ακόμα και πριν τη συμπλήρωση της τριετούς πραγματικής απασχόλησης.

Με την **παρ. 2** επεκτείνεται από έξι (6) σε δέκα (10) μήνες, το προβλεπόμενο διάστημα για τον έλεγχο και την πιστοποίηση των δαπανών έρευνας και τεχνολογίας των επιχειρήσεων, στο πλαίσιο του άρθρου 22^A του ν. 4172/2013. Η εν λόγω ρύθμιση είναι αναγκαία λόγω της πολυπλοκότητας των διαδικασιών και της ανάγκης που παρουσιάζεται συχνά στις ελεγχόμενες εταιρείες να προσκομίσουν συμπληρωματικά – διευκρινιστικά στοιχεία.

Με την **παρ. 3** επεκτείνεται από τρεις (3) σε έξι (6) μήνες η προθεσμία αξιολόγησης των υποψήφιων προτάσεων προς χρηματοδότηση. Και τούτο, λόγω του μεγάλου αριθμού των αιτήσεων χρηματοδότησης και της ανάγκης ουσιαστικής και σε βάθος εξέτασής τους από τους αξιολογητές.

Με την **παρ. 4** παρατείνεται η μεταβατική περίοδος κατά την οποία ασκούνται προσωρινώς από τον Υπουργό οι αρμοδιότητες του Διευθυντή του ΕΛΙΔΕΚ. Η εν λόγω ρύθμιση είναι αναγκαία, καθ' ό μέτρο, έως σήμερα έχει συγκροτηθεί η Γενική Συνέλευση και το Επιστημονικό Συμβούλιο, όχι όμως και ο Διευθυντής του ΕΛΙΔΕΚ.

Με την **παρ. 5** τροποποιείται η ρύθμιση για την Συμβουλευτική Επιτροπή του ΕΛΙΔΕΚ. Συγκεκριμένα αυξάνονται τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής, από επτά (7) σε έντεκα (11) και προβλέπεται ότι τρία (3) θα προέρχονται από το ΕΣΕΚ. Προκειμένου να επιλεγούν τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής, το ΕΣΕΚ καταρτίζει και προτείνει στον Υπουργό αλλά και το Επιστημονικό Συμβούλιο, διπλάσιο αριθμό μελών. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, αφενός μεν αξιοποιείται ένα ευρύτερο επιστημονικό δυναμικό το οποίο θα μπορέσει να συνδράμει στη λειτουργία και αποστολή του Ιδρύματος και τη εναρμόνισή του με τις διεθνείς τάσεις στην έρευνα και την καινοτομία, αφετέρου δε, επιδιώκεται η διασύνδεση του ΕΛΙΔΕΚ με το ΕΣΕΚ και εντέλει με την εθνική στρατηγική έρευνας.

Με την **παρ. 6** τροποποιείται η διάταξη για τις επιτροπές κρίσης του ερευνητικού προσωπικού της Ακαδημίας Αθηνών. Τούτο είναι αναγκαίο λόγω της ιδιαιτερότητας των ερευνητικών κέντρων αυτών, τα οποία υπάγονται στην Ακαδημία Αθηνών.

Με την **παρ. 7** ορίζεται ότι, προς διευκόλυνση και επιτάχυνση της διαδικασίας της έκδοσης των προκηρύξεων, οι ειδικές πληροφορίες και η εξειδίκευση της διαδικασίας υποβολής και αξιολόγησης των προτάσεων θα πραγματοποιείται είτε από την ίδια την προκήρυξη είτε από τους οδηγούς εφαρμογής.

Με τις **παρ. 8 και 9** τροποποιείται η διαδικασία ορισμού των αξιολογητών των ερευνητικών προτάσεων που κατατίθενται προς χρηματοδότηση στο ΕΛΙΔΕΚ (παρ. 1) και τη ΓΓΕΤ ή την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ή τις Ειδικές Υπηρεσίες του ν4314/2014 (παρ. 2). Ειδικότερα, ορίζεται ότι οι αξιολογήσεις θα γίνονται, ανάλογα με τις ανάγκες της αξιολόγησης, από ανεξάρτητους αξιολογητές, από επιτροπές εμπειρογνομόνων ή από το συνδυασμό και των δύο (εμπειρογνομόνων και επιτροπών). Περαιτέρω, για προφανείς λόγους διασφάλισης του αδιάβλητου, του κύρους και της αξιοπιστίας των ενεργειών των εν λόγω οργάνων ορίζεται ότι τα ονόματά τους θα δημοσιοποιούνται στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ μετά την αξιολόγηση των προς χρηματοδότηση προτάσεων.

Με την **παρ. 10** προστίθεται εδάφιο στην παράγραφο 2 του άρθρου 36 του ν. 4314/2014, σύμφωνα με την οποία οι Προϊστάμενοι Ειδικών Υπηρεσιών δικαιούνται να λάβουν το προβλεπόμενο επίδομα θέσης ευθύνης, ανεξάρτητα από το αν μισθοδοτούνται βάσει ειδικού μισθολογίου.

Με την **παρ. 11** προτείνεται η μετονομασία του ΙΕΤΕΘ. Το Ινστιτούτο Έρευνας και Τεχνολογίας Θεσσαλίας (ΙΕΤΕΘ), όπως δραστηριοποιείται στην παρούσα του μορφή, έχει προέλθει από τη συγχώνευση των τεσσάρων Ινστιτούτων του Κέντρου Έρευνας Τεχνολογίας και Ανάπτυξης Θεσσαλίας (ΚΕΤΕΑΘ) σε ένα (Ν. 4051/2012) Ινστιτούτο, και εν συνεχεία με την ένταξη του ΚΕΤΕΑΘ στο ΕΚΕΤΑ με το άρθρο 7 του Ν. 4109/2013, ως Ινστιτούτο αυτού, με την επωνυμία «Ινστιτούτο Έρευνας και Τεχνολογίας Θεσσαλίας». Σε συνέχεια απόφασης του ΔΣ του ΕΚΕΤΑ και σύμφωνης γνώμης του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΙΕΤΕΘ προτείνεται η μετονομασία Ινστιτούτου, προκειμένου να καλύπτει με μεγαλύτερη σαφήνεια το ερευνητικό πεδίο που θεραπεύεται από το ερευνητικό προσωπικό του.

Με την **παρ. 12** τροποποιείται η παράγραφος 6 του άρθρου 18 του ν. 4310/2014, σχετικά με την υποχρεωτική παρουσία του ερευνητικού προσωπικού στα ερευνητικά κέντρα. Η αναδιατύπωση της επίμαχης διάταξης είναι αναγκαία, προκειμένου να αποσαφηνιστεί ο τρόπος υπολογισμού του ετήσιου παραγωγικού χρόνου. Ειδικότερα, ως βάση υπολογισμού για τον προσδιορισμό του ωριαίου κόστους μισθοδοσίας λαμβάνονται οι τακτικές ετήσιες αποδοχές των Ερευνητών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων διαιρούμενες με το σύνολο των ωρών υποχρεωτικής παρουσίας των Ερευνητών και ΕΛΕ ετησίως. Έτσι, ο παρονομαστής του συγκεκριμένου κλάσματος είναι η υποχρεωτική εβδομαδιαία παρουσία, η οποία ανέρχεται στις 20 ώρες εβδομαδιαίως.

Με την **παρ. 13** παρατείνεται η προθεσμία για την προσαρμογή των Εσωτερικών Κανονισμών των Ερευνητικών Κέντρων. Η εν λόγω παράταση είναι αναγκαία λόγω των αλλαγών που έχουν μεσολαβήσει στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας.

Με την **παρ. 14** αίρονται αμφισημίες σχετικά με την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) και τον προσφάτως ψηφισθέντα ν. 4472/2017.

Με τη ρύθμιση της **παραγράφου 15** ρυθμίζονται μεταβατικά ζητήματα οικονομικού ενδιαφέροντος της Ε.Ε.Α.Ε..

Με την **παρ. 16** τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 135 του ν. 4472/2017 (Α' 74). Ειδικότερα, προς αποφυγή τυχόν παρερμηνειών, προστίθενται και άλλες πιθανές πηγές παροχών που σχετίζονται με το έργο των ερευνητών και οι οποίες αν και προβλέπονται σε άλλους νόμους (π.χ. ν. 4386/2016), εντούτοις δεν αναφέρονταν στο ν. 4472/2017.

Με την **παρ. 17** καθίσταται δυνατή η κάλυψη των δαπανών των ερευνητικών κέντρων για τη χορήγηση ειδικών βραβείων, οικονομικής ενίσχυσης και υποτροφιών από πόρους που προέρχονται από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Τα εν λόγω βραβεία, οικονομικές ενισχύσεις και υποτροφίες διατίθενται σε περίπτωση συνδρομής περιπτώσεων αριστείας ή άσκησης πολιτικής προσέλκυσης ερευνητών και υποψηφίων διδασκόντων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με την **παρ. 18** ορίζεται ρητά ότι οι δαπάνες για τις υποτροφίες που χορηγούνται από τα ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα, από Α.Ε.Ι. καθώς και από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2014-2020. Επιπλέον, με την ίδια διάταξη διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 5 του άρθρου 28 του ν. 4314/2014 (Α' 265), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 (Α' 83), ώστε να συμπεριλαμβάνονται στις υποτροφίες που καλύπτονται από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και οι υποτροφίες που χορηγούνται κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4310/2014 (Α' 258).

Άρθρο 70

Θέματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Με τις περιπτ. α' και γ' της **παρ. 1** καταργείται ο χαρακτηρισμός της διαγωγής των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η οποία βασίζεται στις αναχρονιστικές διατάξεις του άρθρου 26 του π.δ. 104/1979 (Α' 23), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο

1 παρ. 5 του π.δ. 294/1980 (Α' 81). Με τον τρόπο αυτό καταργείται ένα αντιπαιδαγωγικό μέτρο, το οποίο δεν συνέβαλε στην ουσιαστική αντιμετώπιση των τυχόν προβλημάτων συμπεριφοράς των μαθητών, αλλά αποσκοπούσε στην τιμωρία τους με έναν αρνητικό χαρακτηρισμό που τους ακολουθούσε, μάλιστα, εφ' όρου ζωής. Για το λόγο αυτό, άλλωστε, το μέτρο του αρνητικού χαρακτηρισμού της διαγωγής ως «κοσμίας» ή «επίμεμπτης» είχε αποδοκιμαστεί από την εκπαιδευτική κοινότητα, με αποτέλεσμα οι σχετικές διατάξεις να έχουν αδρανήσει και να μην εφαρμόζονται στην πράξη ακόμη και σε ιδιαίτερα ακραίες περιπτώσεις.

Περαιτέρω, με την περίπτ. β' της ίδιας παραγράφου προβλέπεται ότι ο χαρακτηρισμός της διαγωγής, ο οποίος αναγράφεται σε τίτλους σπουδών που έχουν ήδη χορηγηθεί σε μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δεν αναγράφεται στα αποδεικτικά απόλυσης και στα κάθε είδους αποδεικτικά και πιστοποιητικά σπουδών που χορηγούνται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, στους ενδιαφερομένους. Με τον τρόπο αυτό αίρεται ο παιδαγωγικά αδικαιολόγητος στιγματισμός, ο οποίος μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις είχε επιβληθεί λόγω πολιτικών φρονημάτων σε ταραγμένες πολιτικά ιστορικές περιόδους, καθώς οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν πλέον να χρησιμοποιούν, στις σχέσεις τους με το Δημόσιο και γενικά για κάθε έννομη συνέπεια, τα νέα έγγραφα, τα οποία μπορούν να εκδοθούν κατόπιν αίτησής τους και στα οποία δε θα αναγράφεται ο χαρακτηρισμός της διαγωγής.

Με την **παρ. 2** ορίζεται το αρμόδιο όργανο που γνωμοδοτεί σχετικά με τη χορήγηση άδειας διεξαγωγής έρευνας στις σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ώστε να απλουστεύεται και να επιταχύνεται η διαδικασία της χορήγησης της άδειας, με την ταυτόχρονη ωστόσο διασφάλιση της τήρησης των σχετικών κανόνων δεοντολογίας. Ειδικότερα, ορίζεται ότι η σχετική άδεια χορηγείται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση ή γνώμη του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), η οποία, ωστόσο, δεν απαιτείται στην περίπτωση έρευνας που διεξάγεται από μέλος του προσωπικού ή φοιτητή Α.Ε.Ι., εφόσον προσκομίζεται εισήγηση του αρμόδιου οργάνου του ιδρύματος (Διοικητικό Συμβούλιο Παιδαγωγικού Τμήματος ή Επιτροπή Δεοντολογίας του Α.Ε.Ι. για τα μη παιδαγωγικά τμήματα).

Με την **παρ. 3** επιτρέπεται η απουσία των μουσουλμάνων μαθητών όλων των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της χώρας από τα μαθήματα, κατά τις ακόλουθες κινητές μουσουλμανικές γιορτές: α) Εϊντ αλ-Φιτρ (Σεκέρ Μπαϊράμ), β) Εϊντ Αλ-Αντχά (Κουρμπάν Μπαϊράμ), καθώς και την επόμενη

ημέρα αυτών. Σύμφωνα με τις έως τώρα ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 21 παρ. 1 περ. ε υποπερ. γ του π.δ. 104/1974 (Α' 23) και του άρθρου 2 παρ. 6 του π.δ. 294/1979 (Α' 87) προβλέπονται ως περιπτώσεις δικαιολογημένης απουσίας για τους μαθητές, μουσουλμανικού θρησκευματος, της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης οι ημέρες εορτασμού του Σεκέρ Μπαϊράμ και του Κουρμπάν Μπαϊράμ, καθώς και η παραμονή αυτών. Ωστόσο, πολλοί διευθυντές δημόσιων γυμνασίων και λυκείων και Διευθυντές Εκπαίδευσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ιδιαίτερα στην περιοχή της Θράκης, καθώς και η Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης έχουν μεταφέρει κατ' επανάληψη το αίτημα των μουσουλμάνων μαθητών και των γονέων τους για αντικατάσταση της προηγούμενης ημέρας των κινητών εορτών Σεκέρ Μπαϊράμ και Κουρμπάν Μπαϊράμ από την επομένη, με το σκεπτικό ότι την επομένη του εορτασμού είναι δύσκολο να πάνε σχολείο, ενώ την παραμονή δεν συντρέχει λόγος να απουσιάζουν. Με την πρόταση αυτή είναι σύμφωνες και οι Μουφτείες Κομοτηνής και Ξάνθης. Ο συνολικός αριθμός των ημερών δικαιολογημένης απουσίας παραμένει ο ίδιος.

Με την **παρ. 4** καταργείται και ρητά η διαδικασία προφορικής εξέτασης της γνώσης της ξένης γλώσσας στο πλαίσιο των διαδικασιών επιλογής των στελεχών της εκπαίδευσης, στις περιπτώσεις που αυτή μοριοδοτείται με βάση την προσκόμιση πτυχίου ή μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος οποιουδήποτε αναγνωρισμένου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής. Η ρητή αυτή κατάργηση, η οποία, άλλωστε, προέκυπτε και ερμηνευτικά, σε ό,τι αφορά την επιλογή Διευθυντών Εκπαίδευσης, Προϊσταμένων των Κέντρων Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών (ΚΕ.Δ.Δ.Υ.) και Διευθυντών σχολικών μονάδων και Εργαστηριακών Κέντρων (Ε.Κ.), από την πρόβλεψη μοριοδότησης της γνώσης ξένης γλώσσας με βάση τους τίτλους που ορίζονται από τα προβλεπόμενα στις διαδικασίες επιλογής του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) (άρθρο 14 παρ. 2 περ. η του ν. 3848/2010, όπως έχει μεταγενέστερα τροποποιηθεί και ισχύει), εξορθολογίζει και επιταχύνει τη σχετική διαδικασία. Περαιτέρω, με την περ. β ορίζεται ότι οι Πρόεδροι των Συμβουλίων Επιλογής Σχολικών Συμβούλων που είναι καθηγητές Α.Ε.Ι. τελούν σε αναστολή άσκησης των καθηκόντων τους στο οικείο Α.Ε.Ι., για την καλύτερη ανταπόκρισή τους στις αυξημένες απαιτήσεις που συνεπάγεται η συμμετοχή τους στα ανωτέρω Συμβούλια.

Με την **παρ. 5** προβλέπεται η δυνατότητα στους υπεύθυνους τομέων Ε.Κ. να συμπληρώνουν έως το 25% του υποχρεωτικού διδακτικού τους ωραρίου στη διδασκαλία της θεωρίας των μικτών μαθημάτων στο ΕΠΑ.Λ. υπό τις προϋποθέσεις ότι το Ε.Κ. και το ΕΠΑ.Λ. λειτουργούν στο ίδιο σχολικό συγκρότημα, δεν υπάρχουν ελλείψεις στο Ε.Κ. και η διδασκαλία του μαθήματος πραγματοποιείται εντός του ωραρίου που έχει ο υπεύθυνος τομέα στο Ε.Κ.. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία των εργαστηρίων και η αρτιότερη διδασκαλία της ύλης του εργαστηριακού μέρους των μικτών μαθημάτων.

Με την **παρ. 6** θεσμοθετείται ότι χορηγηθείσα αναρρωτική άδεια λόγω δυσίατων νοσημάτων διάρκειας επιπλέον δεκαπέντε (15) ημερών πέραν της ήδη προβλεπόμενης άδειας σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, είναι αμειβόμενη και εξομοιώνεται με πραγματική διδακτική υπηρεσία, καθώς και εξασφαλίζονται πλήρως όλα τα εργασιακά δικαιώματα των αναπληρωτών εκπαιδευτικών για το ίδιο διάστημα.

Άρθρο 71

Θέματα ιδιωτικών σχολείων

Με την **παρ. 1** αναγνωρίζεται από το νόμο η δυνατότητα των ιδιωτικών σχολείων να αργούν, πέραν των ημερών αργίας που ισχύουν για τα δημόσια σχολεία, και κατά μία επιπλέον ημέρα ανά έτος, σε περίπτωση που έχει διαμορφωθεί σχετικό έθιμο, για λόγους που σχετίζονται με την ιστορία και τη σχολική τους παράδοση. Ως χαρακτηριστικό τέτοιο παράδειγμα αναφέρονται τα σχολεία του Ελληνοαμερικανικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Κολλέγιο Αθηνών και Ψυχικού), τα οποία κατά παράδοση αργούν την 26^η Οκτωβρίου κάθε έτους, ημέρα της εορτής του Αγίου Δημητρίου, πολιούχου του Παλαιού Ψυχικού όπου η έδρα του ιδρύματος.

Με την **παρ. 2** απαγορεύεται ρητά η άρνηση εγγραφής μαθητών στα ιδιωτικά σχολεία εξ αιτίας αναπηρίας ή ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, ενώ παράλληλα η άρνηση αυτή ανάγεται σε πειθαρχικό παράπτωμα για τους ιδιοκτήτες, τους διευθυντές και το διδακτικό προσωπικό των σχολείων αυτών. Η ρύθμιση αυτή στοχεύει στην εξασφάλιση ίσων ευκαιριών και συνθηκών ισότιμης πρόσβασης για τους μαθητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο εκπαιδευτικό σύστημα, καθώς και στην εξάλειψη διακρίσεων και αποκλεισμών.

Με την **παρ. 3** ερμηνεύονται αυθεντικά και με αναδρομική ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 77 του Συντάγματος, οι διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 30 του ν. 682/1977 (Α΄ 244), όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 28 παρ. 1 του ν. 4415/2016 (Α΄ 159) και όπως ίσχυσε έως την τροποποίησή του με το άρθρο 56 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), και, ειδικότερα, αποσαφηνίζεται ότι η ακυρότητα της καταγγελίας της απόλυσης ιδιωτικού εκπαιδευτικού, που έλαβε χώρα χωρίς απόφαση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου περί της μη καταχρηστικότητας της καταγγελίας και της νομιμότητας της απόλυσης, έχει απόλυτο χαρακτήρα, χάριν του δημοσίου συμφέροντος. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση του ν. 4415/2016, οι ανωτέρω διατάξεις θεσπίστηκαν σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 16 του Συντάγματος και αποσκοπούν στην παροχή στους εκπαιδευτικούς σταθερού καθεστώτος απασχόλησης, το οποίο συναρτάται άμεσα με την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου που παρέχουν, τόσο προς ωφέλεια της εκπαιδευτικής κοινότητας, όσο και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα. Κατά την τελολογική, επομένως, ερμηνεία των ειδικών αυτών διατάξεων της εκπαιδευτικής νομοθεσίας, που αφορούν το σύνολο των κάθε είδους ιδιωτικών σχολείων, η προβλεπόμενη ακυρότητα έχει απόλυτο χαρακτήρα, ο οποίος αποσκοπεί στη σταθερή και αδιατάρακτη διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου, προς όφελος πρωτίστως των μαθητών που είναι οι αποδέκτες του έργου αυτού. Εν όψει, ωστόσο, της αντίθετης ερμηνευτικής εκδοχής που υποστηρίζεται, ότι δηλαδή οι ανωτέρω διατάξεις αποτελούν τμήμα της κοινής εργατικής νομοθεσίας, στο πλαίσιο της οποίας η ακυρότητα της καταγγελίας τάσσεται υπέρ του εργαζόμενου και, επομένως, έχει σχετικό χαρακτήρα (139/2017 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ξάνθης, διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων), καθίσταται αναγκαία η αυθεντική ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων, ώστε η προστασία των μαθητών να μην εξαρτάται από την επιδίωξη ή μη δικαστικής προστασίας εκ μέρους του καταχρηστικά απολυόμενου εκπαιδευτικού.

Άρθρο 72

Θέματα ιδιωτικών επαγγελματικών εκπαιδευτηρίων

Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 24 του ν. 3577/2007 (Α΄ 130) ώστε τα πτυχία Α΄ Κύκλου και Β΄ Κύκλου των ιδιωτικών Τεχνικών – Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (Τ.Ε.Ε.), στα οποία έχουν επιβληθεί οι πειθαρχικές

κυρώσεις της αναστολής της άδειας λειτουργίας ή της άρσης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ή χρηματικού προστίμου ή ποινικές κυρώσεις στους ιδιοκτήτες ή στους διευθυντές ή στο διδακτικό προσωπικό τους για παραβάσεις σχετικές με τους όρους και τις υποχρεώσεις λειτουργίας της ιδιωτικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και ιδίως γι' αυτές που αφορούν στην παράνομη μη λειτουργία του σχολείου, στη μη τήρηση του ωρολογίου και αναλυτικού προγράμματος, στη μη τήρηση και στη μη συμπλήρωση των επίσημων βιβλίων και στη μη πρόσληψη εκπαιδευτικού προσωπικού, να καθίστανται εξ' υπαρχής ανίσχυρα σε περίπτωση μη επιτυχούς ή μη συμμετοχής των κατόχων των ως άνω πτυχίων στις ειδικές πτυχιακές εξετάσεις. Προβλέπεται επιπλέον ότι με την απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων του άρθρου 24 του ν. 3577/2007 καθορίζονται ο τόπος και ο χρόνος διεξαγωγής των ειδικών πτυχιακών εξετάσεων, τα Ιδιωτικά Τεχνικά – Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια, η εξεταστέα ύλη για την οποία εκφέρει γνώμη το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ο τρόπος αξιολόγησης, ο τύπος και το περιεχόμενο του χορηγούμενου τίτλου σπουδών Α' και Β' κύκλου των Ιδιωτικών Τ.Ε.Ε., η καταβολή παραβόλου και η συγκρότηση των αναγκαίων ατομικών και συλλογικών οργάνων που αποδεδειγμένα συμμετέχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο στις διαδικασίες οργάνωσης, διεξαγωγής, υποστήριξης, βαθμολόγησης και έκδοσης των αποτελεσμάτων των ειδικών πτυχιακών εξετάσεων, καθώς και ότι με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που προβλέπεται στο ίδιο άρθρο συστήνονται τα αναγκαία ατομικά και συλλογικά όργανα, καθορίζονται οι αρμοδιότητες αυτών και προσδιορίζεται το ύψος του παραβόλου συμμετοχής. Τέλος, προβλέπεται ότι τα θέματα των ειδικών πτυχιακών εξετάσεων προκύπτουν αποκλειστικώς από κεντρική επιτροπή εξετάσεων που έχει τη συνολική ευθύνη των εξετάσεων. Τονίζεται ότι οι ανωτέρω τροποποιήσεις συνιστούν υποχρεωτική ενέργεια της Διοίκησης σε συμμόρφωση με σχετικό πόρισμα του Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, θεραπεύοντας, μέσω της συμμετοχής στις ειδικές πτυχιακές εξετάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 24 του ν. 3577/2007, κάθε μη σύννομη περίπτωση χορήγησης πτυχίου και ρυθμίζοντας τα ζητήματα της σχετικής διαδικασίας, προκειμένου να επιλυθεί οριστικά το ζήτημα των μη σύννομα χορηγηθέντων πτυχίων των ως άνω Τ.Ε.Ε.

Άρθρο 73

Θέματα ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό

Με την **παρ. 1** αντιμετωπίζονται τα προβλήματα που ανακύπτουν ιδίως εξαιτίας της ενιαίας ρύθμισης της έναρξης και λήξης του εκπαιδευτικού και σχολικού έτους και της διάρκειάς τους για όλες τις σχολικές μονάδες της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό σύμφωνα με τα ισχύοντα στην ημεδαπή, ανεξαρτήτως του τόπου υποδοχής τους, μη λαμβανομένων έτσι υπόψη των ιδιαίτερων γεωγραφικών και κλιματολογικών συνθηκών που επικρατούν στην υδρόγειο και επιβάλλουν διαφορετική ρύθμιση ως προς αυτά.

Με την **παρ. 2** αντιμετωπίζεται η εξαιρετική περίπτωση αναπλήρωσης συντονιστών εκπαίδευσης εξωτερικού σε απρόβλεπτες περιπτώσεις, όπως ιδίως όταν αυτοί ελλείπουν και δεν καθίσταται δυνατή η αναπλήρωσή τους, με αποτέλεσμα μια κομβικής σημασίας θέση ευθύνης, για το σύστημα της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό, όπως του συντονιστή εκπαίδευσης, να παραμένει κενή και συνακόλουθα να δυσχεραίνεται ο έλεγχος και η εποπτεία του αποσπασμένου προσωπικού και η παρακολούθηση του εκπαιδευτικού έργου. Με την προτεινόμενη ρύθμιση εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη, αδιάκοπη και εύρυθμη λειτουργία της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό ακόμη και σε αδόκητες περιπτώσεις έλλειψης συντονιστών η αναπλήρωση των οποίων είναι ανέφικτη κατά τα ανωτέρω.

Με την **παρ. 3** αντιμετωπίζεται το διαπιστωμένο ανεπιθύμητο φαινόμενο της πρόωρης λήξης των αποσπάσεων εκπαιδευτικών στο εξωτερικό, μεσούσης της σχολικής χρονιάς στη χώρα υποδοχής, που έχει ως αποτέλεσμα να διαταράσσεται το σχολικό πρόγραμμα των οικείων εκπαιδευτικών μονάδων. Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιτυγχάνεται η παραμονή του αποσπασμένου εκπαιδευτικού στη θέση του μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς στη χώρα υποδοχής, αποφεύγεται η δημιουργία εκπαιδευτικών κενών στο μέσο της σχολικής χρονιάς, τα οποία θα πρέπει να καλυφθούν με την τοποθέτηση άλλου εκπαιδευτικού και εξασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία των εκπαιδευτικών μονάδων κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Με την **παρ. 4** παρέχεται η δυνατότητα και σε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι σύζυγοι των οποίων, είναι μέλη των σωμάτων ασφαλείας και των ενόπλων δυνάμεων της χώρας και υπηρετούν σε διαπιστευμένες ή μη αρχές του εξωτερικού, να συνυπηρετούν μαζί με αυτούς για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η τοποθέτηση του/της συζύγου τους στο ίδιο μέρος. Εξασφαλίζεται έτσι η ισότιμη μεταχείριση των ανωτέρω εκπαιδευτικών σε σχέση με

τους συναδέλφους τους, των οποίων οι σύζυγοι είναι είτε μόνιμοι υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών που υπηρετούν ή είναι διαπιστευμένοι σε αρχή της εξωτερικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών. Γίνεται μνεία ότι αντίστοιχη ρύθμιση είχε εισαχθεί με την παρ. 7 του άρθρου 8 του νόμου 4076/2012 (Α' 159) σε συμπλήρωση της περ. α' της παρ. 13 του άρθρου 18 του προΐσχύοντος ν. 4027/2011 (Α' 233).

Με την **παρ. 5** εναρμονίζεται η ειδική ρύθμιση για την απόσπαση εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των οποίων οι σύζυγοι είναι είτε μόνιμοι υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών που υπηρετούν σε αρχή της εξωτερικής υπηρεσίας είτε μόνιμοι υπάλληλοι άλλων Υπουργείων και δημόσιων υπηρεσιών, που υπηρετούν ή είναι διαπιστευμένοι σε αρχή της εξωτερικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών είτε στρατιωτικοί ή μέλη των σωμάτων ασφαλείας, που υπηρετούν σε διαπιστευμένη ή μη αρχή του εξωτερικού, με τα γενικώς ισχύοντα για όλους του δημοσίου υπαλλήλους, συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών υπαλλήλων, σύμφωνα με τον Κώδικα του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών (ν. 3566/2007, Α' 117), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Ειδικότερα, καταργείται ο περιορισμός των έξι συνολικά ετών ως προς τη διάρκεια της απόσπασης των ως άνω εκπαιδευτικών, καθώς ο περιορισμός αυτός καταργήθηκε για τους υπαλλήλους των άλλων Υπουργείων ή κρατικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων και όσων υπάγονται στο νόμο 2812/2000 (Α' 67), καθώς και για τους υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και ΟΤΑ α' και β' βαθμού, προκειμένου η απόσπαση να διαρκεί για όσο χρονικό διάστημα εξυπηρετείται η ανάγκη της συνυπηρέτησης. Παραμένει εντούτοις η προϋπόθεση της συμπλήρωσης δύο ετών πραγματικής υπηρεσίας στην εκπαίδευση πριν την απόσπαση του εκπαιδευτικού.

Τέλος, με την **παρ. 6** διευκρινίζεται ρητά ότι οι ρυθμίσεις των παρ. 3 και 5, που αφορούν το χρόνο λήξης των αποσπάσεων των εκπαιδευτικών και την άρση του χρονικού περιορισμού των αποσπάσεων λόγω συνυπηρέτησης, αντίστοιχα, καταλαμβάνουν και τις αποσπάσεις που βρίσκονται σε ισχύ κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Άρθρο 74

Θέματα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Παρατηρήθηκε ότι πολλοί υποψήφιοι αποθαρρύνονται να δηλώσουν το 4^ο Επιστημονικό Πεδίο (όπου ανήκουν τα Παιδαγωγικά τμήματα), επειδή απαιτείται η προετοιμασία για ένα επιπλέον μάθημα (Μαθηματικά Γενικής Παιδείας για την Ομάδα Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Επιστημών και Ιστορία Γενικής Παιδείας για τις άλλες δύο Ομάδες Προσανατολισμού). Με τις διατάξεις της **παρ. 1** ανακαθορίζονται τα επιστημονικά πεδία στα οποία κατατάσσονται, από το διδακτικό έτος 2017-2018, τα τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο μηχανογραφικό δελτίο των υποψηφίων των πανελλαδικών εξετάσεων. Ειδικότερα, καταργείται το 4^ο Επιστημονικό Πεδίο «Επιστήμες της εκπαίδευσης» και στο εξής, τα τμήματα που κατατάσσονταν στο πεδίο αυτό θα εντάσσονται σε όλα τα υπόλοιπα πεδία, γεγονός που θα διευκολύνει την προσέλκυση υποψηφίων υψηλού επιπέδου στις επιστήμες της αγωγής.

Με την **παρ. 2** εναρμονίζονται οι διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3404/2005 (Α' 260), σχετικά με τις εξετάσεις των ήδη πτυχιούχων Τμημάτων και Σχολών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για την κατάταξή τους σε Τμήματα των Α.Ε.Ι., με τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 2 περ. ε του σχεδίου νόμου, που ορίζουν ότι τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονται πλέον με τον Εσωτερικό Κανονισμό κάθε Α.Ε.Ι. Παράλληλα, παρέχεται εξουσιοδότηση για την επέκταση της εφαρμογής των διατάξεων αυτών και σε άλλα Τμήματα και Σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ καταργείται η πρόβλεψη περί καταβολής παραβόλου για τη συμμετοχή των υποψηφίων στις κατατακτήριες εξετάσεις.

Άρθρο 75

Επιμέρους θέματα Σχολών και Τμημάτων των Α.Ε.Ι.

Με την **παρ. 1** ιδρύεται Πολυτεχνική Σχολή στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, με έδρα τη Σάμο, και ρυθμίζονται οργανωτικά θέματα της Σχολής αυτής για την καλύτερη εποπτεία και το συντονισμό των Τμημάτων Μηχανικών που ήδη λειτουργούν στο ίδρυμα. Παράλληλα, με την **παρ. 2**, το Τμήμα Μαθηματικών της Σχολής Θετικών Επιστημών του ιδρύματος, με έδρα τη Σάμο, καταμεύεται σε δύο αυτοτελή Τμήματα, το Τμήμα Μαθηματικών και το Τμήμα Στατιστικής και Αναλογιστικών – Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών, στα οποία εντάσσονται οι ομώνυμες εισαγωγικές κατευθύνσεις του Τμήματος Μαθηματικών.

Με την **παρ. 3** ρυθμίζονται διαδικαστικά θέματα, μεταβατικού χαρακτήρα, τα οποία αφορούν την άσκηση αρμοδιοτήτων των οργάνων διοίκησης της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, που ιδρύθηκε με το άρθρο 27 του ν. 4452/2017 (Α' 17), στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί έως την ανάδειξη των οργάνων αυτών. Επιπλέον, με την **παρ. 4** διευκρινίζεται ρητά ότι οι τίτλοι σπουδών που έχουν χορηγηθεί από τα Τμήματα που εντάσσονται στις Πολυτεχνικές Σχολές των Πανεπιστημίων Αιγαίου και Ιωαννίνων προ της ένταξης αυτής, ύστερα από παρακολούθηση προγράμματος σπουδών διάρκειας δέκα ακαδημαϊκών εξαμήνων, είναι ισότιμα και αντίστοιχα με τους τίτλους σπουδών που θα απονέμονται στο εξής από τα τμήματα αυτά.

Με την **παρ. 5**, η εισαγωγική κατεύθυνση «Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς» του Τμήματος Τεχνολόγων Περιβάλλοντος Τ.Ε. της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων, που θεσπίστηκε με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ.1 περ. α του π.δ. 103/2013 (Α'136), μετονομάζεται σε εισαγωγική κατεύθυνση «Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης». Με τον τρόπο αυτό αποτυπώνεται ορθότερα το γνωστικό αντικείμενο της κατεύθυνσης αυτής και αίρονται ανισότητες που αφορούν τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων της. Ειδικότερα, παρά την αντιστοίχιση της ανωτέρω εισαγωγικής κατεύθυνσης με το Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του Τ.Ε.Ι. Αθήνας, στο πλαίσιο της διαδικασίας μεταφοράς θέσεων εισαγωγής στα Α.Ε.Ι. (υπ' αρ. 158964/Ζ1/27-9-2016 απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Β' 3142) και παρά την προφανή ταύτιση των γνωστικών τους αντικειμένων, οι απόφοιτοί της αποκλείονται από διαδικασίες πλήρωσης θέσεων εργασίας στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Τούτο διότι, ελλείπει σχετικής ρητής ρύθμισης, για την άσκηση του επαγγέλματος του συντηρητή αρχαιοτήτων και έργων τέχνης απαιτείται η κατοχή βασικού τίτλου σπουδών από Σχολή ή Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, με αποτέλεσμα οι απόφοιτοι της εισαγωγικής κατεύθυνσης «Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς» να απορρίπτονται κατά την διαδικασία επιλογής υποψηφίων για κάλυψη θέσεων στον δημόσιο ή/και στον ιδιωτικό τομέα, με την αιτιολογία ότι δεν διαθέτουν τον απαιτούμενο τίτλο σπουδών. Κατόπιν των ανωτέρω και προκειμένου να αποκατασταθεί η παραπάνω αστοχία προτείνεται η ρύθμιση της παρ. αυτής.

Άρθρο 76

Θέματα προσωπικού των Α.Ε.Ι.

Με τη ρύθμιση της **παρ. 1** αίρεται για τους καθηγητές πρώτης βαθμίδας η απαγόρευση μετακίνησης από Α.Ε.Ι. της περιφέρειας σε Α.Ε.Ι. των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης, απαγόρευση η οποία διατηρείται για τους καθηγητές των υπόλοιπων βαθμίδων και τους υπηρετούντες λέκτορες. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται η κινητικότητα των καθηγητών της ανώτερης βαθμίδας, ύστερα από τη συμπλήρωση δέκα ετών υπηρεσίας στο ίδιο τμήμα, ενώ ταυτόχρονα ανοίγονται περισσότερες ευκαιρίες για το διορισμό και την εξέλιξη νέων καθηγητών στα περιφερειακά Α.Ε.Ι. Σε κάθε περίπτωση, διατηρείται η ιδιαίτερη μέριμνα για τη μη αποδυνάμωση των περιφερειακών Α.Ε.Ι., αφού για την έκδοση της σχετικής υπουργικής απόφασης λαμβάνεται ιδιαίτερος υπόψη η επαρκής στελέχωση και η εύρυθμη λειτουργία του τμήματος προέλευσης, η οποία τεκμαίρεται εφόσον, ύστερα από τη μετακίνηση, εξακολουθούν να υπηρετούν σε αυτό τουλάχιστον τέσσερις καθηγητές πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτές καθηγητές.

Με την **παρ. 2** απλοποιείται η διαδικασία ανάθεσης αυτοδύναμου διδακτικού έργου στα μέλη του Ε.Τ.Ε.Π. και του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) των Α.Ε.Ι., με την περιέλευση της σχετικής αρμοδιότητας από τη Σύγκλητο στις Συνελεύσεις των οικείων Τμημάτων, στις περιπτώσεις που, όπως κατά κανόνα ισχύει, οι αντίστοιχες θέσεις προσωπικού έχουν κατανεμηθεί στα Τμήματα.

Με την **παρ. 3** διευκρινίζεται ότι οι διοικήσεις των Α.Ε.Ι. και των αντίστοιχων Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) παρελθόντων ετών δεν υπέχουν ευθύνη για τη μη είσπραξη οφειλών υπέρ των λογαριασμών αυτών, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεν υπήρχε μηχανισμός πρόσβασης σε φορολογικά στοιχεία για τη βεβαίωση και αναγκαστική είσπραξή τους. Επομένως, για τη μη είσπραξη οφειλών που γεννήθηκαν έως την έναρξη ισχύος των διατάξεων της περίπτ. β' της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4415/2016 (Α' 159) και της κατ' εξουσιοδότηση αυτών κοινής υπουργικής απόφασης, οι οποίες επιτρέπουν τον ουσιαστικό έλεγχο μέσω της άντλησης σχετικών στοιχείων από τις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), δεν γεννάται οποιαδήποτε ποινική, δημοσιονομική, πειθαρχική ή άλλη ευθύνη σε βάρος των διοικήσεων των Ε.Λ.Κ.Ε. και των Α.Ε.Ι. που ολοκλήρωσαν τη θητεία τους πριν την ενεργοποίηση του μηχανισμού αναγκαστικής είσπραξης, δηλαδή πριν από την παρέλευση των προθεσμιών που προβλέπουν οι

ανωτέρω διατάξεις για την έκδοση και κοινοποίηση των πράξεων επιβολής των οφειλόμενων κρατήσεων.

Με την **παρ. 4** επεκτείνεται η δυνατότητα περαιώσης οφειλών των καθηγητών και λεκτόρων ή καθηγητών εφαρμογών, που έχουν προκύψει από τη συμμετοχή τους σε εταιρείες σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 περ. β του ν. 4415/2016 (Α' 159), και σε οφειλές που έχουν προκύψει από ατομική επαγγελματική δραστηριότητα, προς το σκοπό της οριστικής τακτοποίησης των οφειλών αυτών και της, μέσω αυτής, άμεσης οικονομικής ενίσχυσης των Ε.Λ.Κ.Ε.

Με την **παρ. 5** ορίζεται το αρμόδιο όργανο για τα θέματα που αφορούν τα μέλη του προσωρινού κλάδου των Τεχνικών Εργαστηρίων των Τ.Ε.Ι. και ρυθμίζονται θέματα εκπροσώπησης του προσωπικού αυτού. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του Κεφ. Δ' της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 1404/1983 (Α' 173), οι βοηθοί εργαστηρίων (κλάδος 26) των Κέντρων Ανώτερης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Κ.Α.Τ.Ε.Ε.) που δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις που αναφέρονταν στις περιπτώσεις α και β ώστε να ενταχθούν στη βαθμίδα του καθηγητή εφαρμογών, εντάχθηκαν, σύμφωνα με την περίπτωση γ, σε θέσεις του προσωρινού κλάδου των Τεχνικών Εργαστηρίων, ενώ κάθε θέση που κενώνεται μεταφέρεται στις θέσεις Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Τ.Π.) Επίσης ορίζεται ότι τα καθήκοντα όσων ανήκουν στον προσωρινό αυτό κλάδο είναι ανάλογα των μελών του Ε.Τ.Π., ενώ το διδακτικό έργο τους περιλαμβάνει συμμετοχή στις εργαστηριακές φροντιστηριακές ασκήσεις σε συνεργασία με τα άλλα μέλη του Επιστημονικού Προσωπικού (Ε.Π.) Με την παρ. 5 του άρθρου 79 του ν. 4009/2011 ορίστηκε ότι όσοι υπηρετούσαν κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού σε θέσεις του Προσωρινού Κλάδου Τεχνικών Εργαστηρίων, διατηρούν τις θέσεις τους έως τη με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρησης τους από την υπηρεσία, οπότε και καταργούνται οι θέσεις αυτές. Μέχρι την έναρξη ισχύος του άρθρου 27 του ν. 4386/2016 (Α' 83), αρμόδιο όργανο για τα θέματα των τεχνικών εργαστηρίων ήταν το υπηρεσιακό συμβούλιο διοικητικού προσωπικού, Ε.Τ.Π. και προσωρινού κλάδου Τεχνικών Εργαστηρίων των Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με την με αρ. 100338/Ε5/31-08-2011 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 2005). Ύστερα από την ισχύ της περ. γ' της παραγράφου 9 του άρθρου 27 του ν. 4386/2016, όπου για τα μέλη Ε.Τ.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. ορίζεται ότι αρμόδιο όργανο για όλα τα θέματα είναι η συνέλευση του Τμήματος και την έκδοση της υπ. αρ. 125004/Ζ2/28-7-2016 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 2424) τα μέλη του προσωρινού κλάδου Τεχνικών Εργαστηρίων των Τ.Ε.Ι. έμειναν για θέματα που τους

αφορούν χωρίς την ύπαρξη αρμόδιου οργάνου με την απαραίτητη εκπροσώπησή τους από αιρετά μέλη, αφού έως τότε η εκπροσώπησή τους γινόταν από κοινού με τα μέλη Ε.Τ.Π. των Τ.Ε.Ι. Για την θεραπεία του παραπάνω λειτουργικού προβλήματος των Τ.Ε.Ι. προτείνεται η ρύθμιση της παρούσας παραγράφου του σχεδίου νόμου.

Με την **παρ. 6** επιλύεται το πρόβλημα που αντιμετωπίζει μια εξαιρετικά μικρή κατηγορία προσωπικού, τα μέλη της οποίας υπηρετούν για πολλά χρόνια στα Πανεπιστήμια ως «ΔΕ Τεχνίτες Εργαστηρίου». Συγκεκριμένα η κατηγορία αυτή προσωπικού, ενώ εργάζεται στα Εργαστήρια των Ιδρυμάτων και προσφέρει έργο αντίστοιχο με το έργο που προσφέρει το Ε.Τ.Ε.Π., είναι ενταγμένη στο Διοικητικό Προσωπικό των Πανεπιστημίων. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, προβλέπεται η δυνατότητα ένταξης του προσωπικού αυτού στην κατηγορία Δ.Ε. του Ε.Τ.Ε.Π., χωρίς να προκαλείται οικονομική επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό.

Με την **παρ. 7** προβλέπεται η αμοιβή των Ομότιμων Καθηγητών για την απασχόλησή τους ως επιστημονικοί υπεύθυνοι ερευνητικών προγραμμάτων και για τη συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα, σύμφωνα με το άρθρο 69 του ν. 4386/2016 (Α' 83), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 του ν. 4429/2016 (Α' 199), αποκλειστικά από πόρους που δεν προέρχονται από την κρατική επιχορήγηση. Με τον τρόπο αυτό οι Ομότιμοι Καθηγητές αμείβονται για το σημαντικό ερευνητικό έργο που παρέχουν, χωρίς, ωστόσο, να επέρχεται επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

Με την **παρ. 8** επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής της παρ. 11 του ν. 4354/2015 (Α' 176) και στους καθηγητές όλων των βαθμίδων και τους υπηρετούντες λέκτορες των πανεπιστημίων και τους καθηγητές εφαρμογών των Τ.Ε.Ι. Με τον τρόπο αυτό, παρέχεται η δυνατότητα και στα μέλη του προσωπικού αυτού, τα οποία τελούν σε αναστολή καθηκόντων στο οικείο Α.Ε.Ι. λόγω του διορισμού τους σε θέση διοίκησης νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, να επιλέγουν μεταξύ των αποδοχών της οργανικής τους θέσης ή της διοικητικής θέσης στην οποία διορίζονται, όπως ήδη ισχύει για τους δημόσιους υπαλλήλους.

Με την **παρ. 9** αποκαθίσταται η νομοθετική βούληση σχετικά με την προθεσμία που προβλέπεται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 4452/2017 (Α' 17) για την υποβολή αίτησης ανανέωσης της θητείας ή μονιμοποίησης ή εξέλιξης για τους υπηρετούντες κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4452/2017 επίκουρους καθηγητές με τετραετή θητεία που συμπληρώνουν τριετή υπηρεσία, η οποία ορίζεται σε δύο μήνες

από τη συμπλήρωση της τριετίας, αντί των δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του ν. 4452/2017 κατά την ισχύουσα διατύπωση της διάταξης.

Με την **παρ. 10** καλύπτεται το κενό που δημιουργήθηκε από τις διατάξεις του άρθρου 81 παρ. 9 του ν. 4009/2011, οι οποίες κατήργησαν, μεταξύ άλλων, και τις διατάξεις του άρθρου 6 Κεφ. Β παρ. 2 περ. στ του ν.2083/1992 (Α'159), οι οποίες προέβλεπαν μετατάξεις μελών Διδακτικού – Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) σε υπηρεσίες του δημόσιου τομέα σε περίπτωση αρνητικής κρίσης, χωρίς ωστόσο να προβλεφθεί, σε μεταβατική διάταξη του ν. 4009/2011, η δυνατότητα ολοκλήρωσης των αιτήσεων μετάταξης που είχαν νομίμως υποβληθεί δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων και εκκρεμούσαν μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4009/2011 (6-9-2011). Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγεται για λόγους ισότητας (δεδομένου ότι ο ν. 4009/2011 προβλέπει σε αντίστοιχες περιπτώσεις μεταβατικές ρυθμίσεις για την ολοκλήρωση εκκρεμών διαδικασιών π.χ. άρθρο 77 παρ. 2 ν. 4009/2011), χρηστής διοίκησης αλλά και προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, μεταβατική ρύθμιση που παρέχει σε τέως μέλη Δ.Ε.Π. τη δυνατότητα ολοκλήρωσης των διαδικασιών μετάταξής τους, εφόσον οι σχετικές αιτήσεις είχαν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του ν. 4009/2011 (ήτοι στις 6-9-2011), ανεξάρτητα από το πότε έλαβε χώρα η λύση της υπηρεσιακής τους σχέσης με το οικείο Α.Ε.Ι., αλλά δεν κατέστη δυνατή η ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας μετάταξης λόγω της κατάργησης της διάταξης του άρθρου 6 παρ.2 περ. στ' ν. 2083/1992.

Τέλος, με την **παρ. 11** παρέχεται η δυνατότητα τοποθέτησης επικουρικών ιατρών στα πανεπιστημιακά νοσοκομεία Αρεταίειο και στο Αιγινήτειο, για την κάλυψη έκτακτων και άμεσων αναγκών τους, με ανάλογη διαδικασία με αυτή που ισχύει για τα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και με δαπάνη που θα βαρύνει το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Άρθρο 77

Σύσταση Δικαστικού Γραφείου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Με το π.δ. 479/1990 (Α' 185) συστάθηκε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών Νομική Υπηρεσία, η οποία είναι υπεύθυνη για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων και συμφερόντων του πανεπιστημίου, τόσο ενώπιον των δικαστηρίων όσο και με την παροχή νομικών συμβουλών και γνωμοδοτήσεων.

Περαιτέρω, με το ίδιο διάταγμα προβλέφθηκε η θέση ενός δικηγόρου ως Νομικού Συμβούλου και προϊσταμένου της Νομικής Υπηρεσίας, η οποία, ωστόσο, παραμένει κενή για πολλά χρόνια. Με το άρθρο ... η κατά τα ανωτέρω Νομική Υπηρεσία αντικαθίσταται από Δικαστικό Γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), του οποίου θα προΐσταται Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ. και το οποίο θα ασκεί τις αρμοδιότητες που ορίζονται στον Οργανισμό του Ν.Σ.Κ. (ν. 3086/2002, Α' 324), με σκοπό την καλύτερη αντιμετώπιση της πληθώρας των νομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει το Πάντειο Πανεπιστήμιο, εξαιτίας του μεγάλου αριθμού φοιτητών, διδακτικού προσωπικού, ερευνητικών κέντρων και διοικητικού προσωπικού.

Άρθρο 78

Ρυθμίσεις θεμάτων των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας, των Δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και της Μαθητείας

Με την **παράγραφο 1** καθορίζεται η υπερωριακή απασχόληση των Διευθυντών των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.) κατά τα Σάββατα από 24 Απριλίου 2017 έως 31 Ιουλίου 2017 λόγω αναπλήρωσης διδακτικών ωρών που δεν πραγματοποιήθηκαν το τρέχον σχολικό έτος και έχει ως συνέπεια την απασχόληση για διοικητικό έργο των Διευθυντών των Σ.Δ.Ε. κατά τα Σάββατα του ανωτέρω χρονικού διαστήματος.

Με την **παράγραφο 2** διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία των Δ.Ι.Ε.Κ. και η ομαλή μετάβαση στο πλαίσιο κατ' άρθρο 83 του ν. 4445/2016 (Α' 236)επιλογής εκπαιδευτών ενηλίκων. Ειδικότερα ρυθμίζεται η επιλογή των εκπαιδευτών Δ.Ι.Ε.Κ. με βάση τις διατάξεις που εφαρμόζονται μέχρι και σήμερα.

Με την **παράγραφο 3** προβλέπεται η επέκταση των ευνοϊκών διατάξεων για το επίδομα τριτέκνων – πολυτέκνων και το ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων, εφόσον τα τέκνα φοιτούν στο «Μεταλυκειακό έτος – Τάξη Μαθητείας». Η προκείμενη ρύθμιση κρίνεται σκόπιμη για να εξαλειφθούν οι περιπτώσεις διάκρισης μεταξύ τέκνων που φοιτούν σε δομές μη τυπικής εκπαίδευσης μεταδευτεροβάθμιου κύκλου σπουδών και στο «Μεταλυκειακό έτος – Τάξη Μαθητείας», καθώς το τελευταίο αποτελεί μεταδευτεροβάθμιο κύκλο σπουδών, ανήκει στο μη τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα και απόφοιτοί του έχουν τη δυνατότητα να λάβουν πτυχίο επαγγελματικής ειδικότητας, εκπαίδευσης και κατάρτισης, επιπέδου 5, όπως οι απόφοιτοι των Ι.Ε.Κ..

Άρθρο 79

Σύσταση Εθνικής Επιτροπής και Τεχνικής Επιτροπής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ)

Με το παρόν άρθρο συνίστανται η Εθνική Επιτροπή και η Τεχνική Επιτροπή Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ) και προσδιορίζονται η σύνθεση, ο σκοπός και οι αρμοδιότητές τους. Σκοπός της συγκεκριμένης ρύθμισης είναι η αντιμετώπιση των προκλήσεων που δημιουργεί η πολυπλοκότητα του συστήματος ΕΕΚ στην Ελλάδα, η επίτευξη της εύρυθμης λειτουργίας του, καθώς και η απρόσκοπτη συνεργασία του πλήθους των φορέων που εμπλέκονται στην ΕΕΚ. Παράλληλα, εξασφαλίζεται ο κατάλληλος συντονισμός ώστε να υλοποιηθεί το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και της Μαθητείας.

Άρθρο 80

Τροποποιήσεις του π.δ. 38/2010 (Α' 78)

Με τις **παρ. 1 έως 3** απλοποιείται και επιταχύνεται η διαδικασία αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων και επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του π.δ. 38/2010 (Α' 78). Δεδομένου ότι το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (Σ.Α.Ε.Π.) έχει εκδώσει πολύ μεγάλο αριθμό αποφάσεων επί υποθέσεων που συχνά επαναλαμβάνονται, κρίνεται απαραίτητο να εισαχθεί η απλοποιημένη διαδικασία αναγνώρισης από το Γενικό Γραμματέα Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τις περιπτώσεις που ο αρμόδιος προϊστάμενος τμήματος συντάσσει θετική εισήγηση περί αναγνώρισης. Η εισήγηση αυτή πρέπει να βασίζεται σε προηγούμενη θετική κρίση του Σ.Α.Ε.Π. για όμοια περίπτωση με την κρινόμενη. Με τη ρύθμιση αυτή αποσυμφορείται το Σ.Α.Ε.Π., το οποίο πλέον επιλαμβάνεται μόνο των υποθέσεων, για τις οποίες είτε δεν έχει κρίνει το ίδιο στο παρελθόν είτε ο αρμόδιος προϊστάμενος εισηγείται τη μη αναγνώριση είτε υπάρχουν αμφιβολίες για την αναγνώριση ή μη. Το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση των αντισταθμιστικών μέτρων του άρθρου 14 του π.δ. 38/2010 ή για τις σπάνιες περιπτώσεις, που προσφεύγει ο ίδιος ο ενδιαφερόμενος κατά θετικής

απόφασης περί αναγνώρισης. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, των οποίων επιλαμβάνεται το Σ.Α.Ε.Π., ο αρμόδιος προϊστάμενος, που μετέχει στη σύνθεση του συλλογικού οργάνου, εκτελεί χρέη εισηγητή με δικαίωμα ψήφου.

Ο αρμόδιος προϊστάμενος, ο οποίος θεωρείται λόγω της θέσης του ως ο πλέον έμπειρος για τα θέματα αυτά και ο πλέον κατάλληλος για τη σύνταξη των σχετικών εισηγήσεων, λαμβάνει υπόψη τις αποφάσεις του Σ.Α.Ε.Π., που έχουν ήδη εκδοθεί ή αυτές που θα εκδοθούν στο μέλλον με βάση τη νέα διαδικασία. Ως εκ τούτου υφίσταται η απαραίτητη ασφάλεια δικαίου για τον πολίτη.

Τέλος, με την **παρ. 4** ρυθμίζονται θέματα συγκρότησης του Σ.Α.Ε.Π. ενώ με την **παρ. 5** παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Οργάνωσης και Διεξαγωγής Γραπτής Δοκιμασίας, καθώς και των άλλων εμπλεκόμενων στη γραπτή δοκιμασία επαγγελματικής ισοδυναμίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΥΑ 48066/ΙΑ/31-3-2014 (Β' 896), με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 81

Θέματα του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.)

Με την **παρ. 1** απλουστεύεται και επιταχύνεται η διαδικασία καθορισμού του ύψους της αποζημίωσης των καταξιωμένων επιστημόνων της Ελλάδας και του Εξωτερικού που αξιολογούν τις αιτήσεις για χορήγηση υποτροφιών και οικονομικών ενισχύσεων του Ι.Κ.Υ., χωρίς να μεταβάλλονται τα ισχύοντα ανώτερα όρια των αποζημιώσεων αυτών, ενώ με την **παρ. 2** το Ι.Κ.Υ. εξαιρείται των διατάξεων της παρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94) 4336/2015 περί δαπανών μετακινούμενων εντός και εκτός επικρατείας, προκειμένου για μετακινήσεις του προσωπικού του στο πλαίσιο προγραμμάτων ή έργων που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνείς οργανισμούς ή ιδιωτικά κονδύλια ή κληροδοτήματα ή ίδιους πόρους.

Άρθρο 82

Λοιπές διατάξεις

Με την **παρ. 1** καλύπτεται το υφιστάμενο στο ν. 4354/2015 (Α' 176) νομοθετικό κενό και ρυθμίζεται, σύμφωνα με την αρχή της ισότητας, το ζήτημα της απόδοσης του επιδόματος θέσης ευθύνης που προβλέπεται για τους Διευθυντές των τετραθέσιων και άνω δημοτικών σχολείων και στους διευθυντές των τετραθέσιων και άνω Νηπιαγωγείων. Ομοίως για λόγους ισότητας, με την **παρ. 2** επεκτείνεται ρητά η απόδοση του βαθμού Α', που προβλέπεται για τους Σχολικούς Συμβούλους για όσο χρόνο ασκούν τα καθήκοντά τους και στους Σχολικούς Συμβούλους μειονοτικού εκπαιδευτικού προγράμματος πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Με την **παρ. 3** προβλέπεται η δυνατότητα κάλυψης, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), των δαπανών μετακίνησης του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του Εθνικού Συμβουλίου Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ.), το οποίο συστάθηκε με το άρθρο 18 του ν. 4452/2017 (Α' 17) και αποτελεί γνωμοδοτικό όργανο προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, με σκοπό την παροχή συμβουλών και επιστημονικής καθοδήγησης για μείζονος σημασίας θέματα που σχετίζονται με το σχεδιασμό της εκπαιδευτικής πολιτικής. Η ρύθμιση αυτή είναι απαραίτητη για την τακτική άσκηση των καθηκόντων του Προέδρου του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ. και του αναπληρωτή του και, κατ' επέκταση, την εύρυθμη λειτουργία του Συμβουλίου.

Με την **παρ. 4** προβλέπεται η έγκριση, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, των ωρών υπερωριακής απασχόλησης των εκπαιδευτικών στη Μονάδα «18 ΑΝΩ» του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής (Ψ.Ν.Α.) που δίδασκαν στους θεραπευόμενους του προγράμματος «18 ΑΝΩ» τα μαθήματα της ειδικότητάς τους από 19.10.2016 έως 27.3.2017. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται απαραίτητη, καθώς οι εκπαιδευτικοί δίδασκαν από 19.10.2016 στην οικεία Μονάδα, όπως προκύπτει και από την πράξη της Διοίκησης του Ψ.Ν.Α. «Πίνακες ωρών υπερωριακής διδασκαλίας εκπαιδευτικών στο Σχολείο της Μονάδας Απεξάρτησης «18 Άνω» Ψ.Ν.Α.», τοποθετήθηκαν, όμως, στις 28 Μαρτίου 2017 λόγω τροποποίησης του νομικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των τμημάτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη Μονάδα «18 ΑΝΩ» με το άρθρο 26 του ν. 4368/2016 (Α' 21).

Με την **παρ. 5** επεκτείνεται και στους ομογενείς εξ Αιγύπτου η εφαρμογή των διατάξεων του ν.δ. 3832/1958 (Α' 128) που επιτρέπουν στους ομογενείς που προέρχονται από την Βόρειο Ήπειρο, την Κύπρο και την Κωνσταντινούπολη, καθώς

και τις νήσους Ίμβρο και Τένεδο, το διορισμό σε δημόσιες θέσεις και θέσεις οργανισμών δημοσίου δικαίου χωρίς την προσαγωγή πιστοποιητικού ελληνικής ιθαγένειας.

Με την **παρ. 6** απαλείφεται από τις αρμοδιότητες της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Κτηριακής και Υλικοτεχνικής Υποδομής της Γενικής Γραμματείας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, όπως απαριθμούνται στο άρθρο 7 του Οργανισμού του Υπουργείου (π.δ. 114/2014, Α' 181) η συγκρότηση των Τεχνικών Συμβουλίων των Α.Ε.Ι., σε εναρμόνιση προς το 7 παρ. 2 περ. δ του σχεδίου νόμου όπου ορίζεται ότι η σύσταση και συγκρότηση τεχνικού και οικονομικού συμβουλίου και η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην εποπτεία, στη διοίκηση, στη διάρθρωση και στη λειτουργία τους πραγματοποιούνται με τους Οργανισμούς των Α.Ε.Ι.

Η ρύθμιση της **παρ. 7** κρίνεται αναγκαία προκειμένου να καλυφθούν επείγουσες και απρόβλεπτες ανάγκες επίλυσης ζητημάτων που αφορούν στην ομαλή λειτουργία των σχολείων για το σχολικό έτος 2017-2018 και συγκεκριμένα για την εξασφάλιση των πιστώσεων για την απασχόληση του απαιτούμενου αριθμού αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών, καθώς και Ειδικού Εκπαιδευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού.

Με την **παρ. 8** διευκρινίζεται ρητά ότι οι τίτλοι σπουδών των αναγνωρισμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, τύπου «ανοικτού πανεπιστημίου» (open university), «σπουδών εξ αποστάσεως» (distance learning) και «εξωτερικών πτυχίων» (external degrees), αναγνωρίζονται από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) ως «ισότιμοι» εφόσον στα ιδρύματα αυτά η αξιολόγηση, προαγωγή και αποφοίτηση γίνονται με βάση διαφανείς και αδιάβλητες διαδικασίες, ανάλογες με αυτές που ισχύουν στα άλλα προγράμματα σπουδών με παρακολούθηση των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, σύμφωνα και με τις λοιπές προϋποθέσεις της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3328/2005 (Α' 80).

Τέλος, με την **παρ. 9** καθιερώνεται εκ νέου η υποχρέωση υποβολής προς έγκριση των προγραμμάτων σπουδών των Κολλεγίων, των Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.) και των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα και Δύο, ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας τους, η οποία είχε καταργηθεί με το άρθρο 30 παρ. 17 του ν. 4111/2013 (Α' 18), ώστε να ελέγχεται η επιστημονικότητα και η καταλληλότητα των προγραμμάτων αυτών. Παράλληλα, για νομοτεχνικούς λόγους αντικαθίσταται στο σύνολό της η περ. 16 της υποπαραγράφου Θ.3. της παραγράφου Θ του άρθρου

πρώτου του ν. 4093/2012 (Α΄ 222), καθώς οι πολλαπλές τροποποιήσεις που έχουν επέλθει σε αυτή καθιστούν δυσχερή τον εντοπισμό των ισχυουσών διατάξεων.

Άρθρο 83

Με την **παράγραφο 1** επιχειρείται νομοτεχνική βελτίωση. Κρίθηκε απαραίτητη η μεταφορά της διάταξης στο ν. 4186/13.

Με την **παράγραφο 2** ορίζεται ότι η πρόσκληση επισκέπτη καθηγητή γίνεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος αντί της Κοσμητείας.

Με την **παράγραφο 3** τροποποιείται η περίπτ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4009/11, δεδομένου ότι τα προβλεπόμενα στη διάταξη αυτή π.δ. ορίζουν θέματα που δεν θα ρυθμίζονται πλέον από τον Εσωτερικό Κανονισμό και έτσι πλέον ισχύουν για τις οριζόμενες στο άρθρο αυτό περιπτώσεις χωρίς το χρονικό όριο της έκδοσης του Κανονισμού.

Με την **παράγραφο 4** τροποποιείται το άρθρο 29 του ν. 4009/11 ώστε η Συνέλευση Τμήματος να αναθέτει στα μέλη Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. αυτοδύναμο διδακτικό έργο, αντί της Συγκλήτου.

Με τις **παραγράφους 5, 6 και 7** τροποποιούνται άρθρα του ν. 4009/11, στα οποία προβλεπόταν αρμοδιότητα των καταργούμενων με τον παρόν νομοσχέδιο συμβουλίων ιδρυμάτων.

Με την **παράγραφο 8** δίνεται η δυνατότητα χορήγησης άδειας μέχρι δύο εβδομάδων ανά εξάμηνο και σε καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες καλλιτεχνικών Τμημάτων για την άσκηση καλλιτεχνικής δραστηριότητας, συναφούς με το γνωστικό – καλλιτεχνικό τους αντικείμενο.

Άρθρο 84

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ Α΄- Ε΄

Με το παρόν άρθρο ρυθμίζονται οι μεταβατικές διατάξεις των κεφαλαίων Α΄- Ε΄. Ενδεικτικώς προβλέπεται η μετονομασία των οργάνων διοίκησης των Τ.Ε.Ι. κατ' αντιστοιχία με τα ισχύοντα για τα όργανα των πανεπιστημίων. Συγκεκριμένα, η Συνέλευση Τ.Ε.Ι. μετονομάζεται σε Σύγκλητο Τ.Ε.Ι., ο Πρόεδρος Τ.Ε.Ι. σε Πρύτανη κ.ο.κ. Η θητεία Αναπληρωτή Πρύτανη λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία του οικείου Πρύτανη. Οι

Αναπληρωτές Πρύτανη μέχρι τη λήξη της ανωτέρω θητείας εκτελούν χρέη Αντιπρύτανη.

Άρθρο 85

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΤ΄

Με το παρόν άρθρο ρυθμίζονται οι μεταβατικές διατάξεις του κεφαλαίου ΣΤ΄ σχετικά με τα Π.Μ.Σ.. Ορίζεται ότι για την εγγραφή φοιτητών σε Π.Μ.Σ. το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 είναι αναγκαία η ίδρυση νέων ή η επανίδρυση των ήδη υφιστάμενων Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32. Εξασφαλίζεται η συνέχιση και ολοκλήρωση της φοίτησης ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών.

Άρθρο 86

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Ζ΄

Με το παρόν άρθρο ρυθμίζονται οι μεταβατικές διατάξεις του κεφαλαίου Ζ΄ και ορίζεται ότι τα ιδρύματα οφείλουν να αποστείλουν έως την 31-10-2017 κατάλογο με τα Ινστιτούτα Δια Βίου Εκπαίδευσης και τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης που διατηρούν, καθώς και με τα λοιπά προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης που προσφέρουν, προκειμένου να εκδοθεί η διαπιστωτική πράξη κατάργησης των δομών αυτών και από 1-1-2018 κανένα από τα ως άνω προγράμματα να μην παρέχεται από άλλο φορέα πλην του ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.

Άρθρο 87

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Η΄

Το **άρθρο 87** περιέχει τις τελικές και μεταβατικές διατάξεις του κεφαλαίου Η΄. Με το εν λόγω άρθρο, μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι οι ΕΛΚΕ που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στα ΑΕΙ έως την έναρξη ισχύος του παρόντος εξακολουθούν να υφίστανται και διέπονται από τις διατάξεις του ν. 4009/2011, του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 και του παρόντος. Επίσης, ορίζεται ότι δαπάνες που διενεργήθηκαν και εξοφλήθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος κατά παρέκκλιση των διατάξεων

που προβλέπονται στο ν. 4270/2014, το π.δ. 113/2010 και το π.δ. 80/2016 είναι νόμιμες και δεν αναζητούνται ευθύνες από τα αρμόδια όργανα. Προβλέπονται, επίσης, μεταβατικές διατάξεις έως την έκδοση των Οργανισμών των Α.Ε.Ι. και των Οδηγών Χρηματοδότησης και Διαχείρισης των ΕΛΚΕ. Επίσης, ορίζεται ότι, προκειμένου να υπάρξει ικανός μεταβατικός χρόνος προσαρμογής, οι διατάξεις σχετικά με τον προϋπολογισμό θα υλοποιηθούν από το οικονομικό έτος 2018 και μετά. Περαιτέρω, λόγω ασαφειών και διαφορετικών ερμηνειών που είχαν δοθεί, επιχειρείται να ερμηνευθεί αυθεντικά το εδάφιο α' παρ. Β του άρθρου 7 της ΚΥΑ 679/1996 (Β' 826), η γραμματική διατύπωση του οποίου θα μπορούσε να οδηγήσει σε διαφοροποίηση στην προσέγγιση της ερμηνείας μεταξύ της α) και β) παραγράφου. Αντίστοιχα, καθίσταται σαφές ότι πλέον για την άσκηση πρόσθετου έργου απαιτείται άδεια υπηρεσιακού συμβουλίου, ενώ για τυχόν απουσία αυτής δεν καθιστά παράνομο πρόσθετο έργο που τυχόν παρασχέθηκε έως την έναρξη ισχύος του νόμου. Τέλος παρέχονται οι αναγκαίες διευκρινίσεις προκειμένου το εν λόγω πλαίσιο να εφαρμοστεί χωρίς προβλήματα στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, στους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) των εν λόγω φορέων και στα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) που ιδρύθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 17 του ν. 2083/1992.

Αθήνα,6.2017

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ